

D-950-2-52 (7-2-57) Alus 1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

No. 1,322

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 1, 1957, TORONTO, ONTARIO

METAI XXVI

Kanados kariams, kurie stovė šiaurėje, žiema yra ne pikenikas, ypač manevrų metu. Jie čia matomi per manevrus apie palapinę, kurioje turi miegoti didžiausiame šalty.

Dullesas Nepageidauja Britų ir Francūzų Kareivių Vidurryčiuose

WASHINGTON. — Valstybės sekretorius, gindamas prezidento Eisenhowero doktriną kongrese, pareiškė, kad jis nepageidauja, kad britų ir francūzų kareiviai maišytųsi jam po kojų Vidurryčiuose.

Atsakydamas į senatoriaus W. Morse pastabą, kad jis nenorėtų matyti JAV vienas Vidurryčiuose, J. F. Dulles pareiškė:

„Jeigu aš būčiau Amerikos vaikas, kaip kad jūs

vadinate, ir vyčiau kariauti Vidurryčiuose Rytuose, tai aš nenorėčiau, kad francūzų ir britų kareiviai būtų vienas iš kairės, o kitas iš dešinės. Aš manau, kad be jų aš jausčiaus daug saugiau“.

Jis mano, kad francūzų ir britų kareivių pasirodymas Vidurryčiuose tikrai suerzintų žmones, ir tokiu būdu pakenktų ir amerikiečiams.

Toks jo išsireiškimas sukėlė tiesiog šturmą Kanadoje, Britanijoje ir Francijoje. Ypatinai užsigavo britai. Ir kur ne! Toks paniekinimas sąjungininkų. Radio ir spaudos komentatoriai pareiškė didelį pasipiktinimą ir net reikalavimą, kad Dullesas būtų pavarytas.

Pačiose Jungtinėse Valstijose pasirodo balsų už Dulleso pavarymą. Girdi, Dullesas savo kalba įžeidęs Amerikos sąjungininkus. Kai kurie demokratai siūlo, kad senatas užvestų tyrinėjimą.

Palieta pienu, be abejonės, sunku besupilti atgal į butelį. Tas, ką Dullesas pasakė kongrese, nėra išmislas. Visi žino, kad tai faktas. Jo nusikaltimas tik tame, kad jis tą viešai pasakė. Jis yra diplomatas, bet dažnai jis nukalba nediplomatiškai.

Nemanoma, kad tas pakenktų praėjimui senate ir

kongrese Eisenhowero plano. Jis gaus teises aktyviau dalyvaus Vidurryčiuose kaip su doleriais, taip ir su ginklais. Dullesas bus pamirštas. Ne pirmą sykį jis paliejo pienu. Visuomenės opinija dar neužtektinai tvirta, kad sulaukius Eisenhowero avantiūrai.

Šaukia Visuotinę Streiką Alžirijoje

ALŽYRAS. — Alžyrijos Tautinio Pasiliuosavimo Frontas šaukia 8 dienų visuotinę streiką prieš francūzų režimą. Sakoma, kad susisiekimo darbininkai pradėjo streiką net nelaukdami nuskirto laiko.

Streikas šaukiamas ryšium su debatais Jungtinėse Tautose Alžirijos klausimu. Alžirijiečiai palaiko Jungtines Tautas.

Francūzų autoritetai skelbia, kad jie streiką sudaužys.

Kelios dienos atgal sprogo kelios bombos kavinėse. Penki asmenys buvo užmušti ir keletas sužeistų.

TOKIJO. — Mirė Mamoru Shigemitsu, buvęs Japonijos užsienio ministras.

Pakistanas Protestuoja Prieš Kašmiro Įjungimą

KARACHI. — Pakistane ky-la audra protestų ir demonstracijų prieš Indiją, kuri oficialiai įjungia pusę Kašmiro, kurį Pakistanas savinasi. Visame Pakistane vyksta mitingai ir demonstracijos prieš Indiją. Demonstrantai puola Indijos atstovybes, degina premjero Nehru iškamšas ir t. t.

Hyderabad 20,000 demonstrantų akmenimis puolė policiją ir išdaužė Indijos pasiuntinybės langus. Keli demonstrantai sužeisti per susikirtimą.

Indija savinasi tą dalį Kašmiro todėl, kad 1947 metais spalio mėnesį maharaža pavedė savo valstiją Indijai ir pripažino Indijos autoritetą užsienio, apsigynimo ir susisiekimo reikaluose.

Pakistanas savinasi Kašmirą religiniais sumetimais. Jis aiškina, kad tenai gyvena didžiojoje musulmonai.

Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad Kašmiro klausimas paliktų taip, kaip buvo, kol kada nors bus galima išspręsti jį plebiscito keliu. Pakistanas pritaria tokiam tarimui. Bet Indija laiko, kad klausimas išspręstas.

Eisenhowero Doktrina Sudaro Karo Pavojų

TOKIJO. — Vienas Jungtinių Valstijų informacijų oficialas, kurs randasi Korėjoje, Charles Edmondson, kritikavo Eisenhowero planą dėl Vidurryčių „gynimo nuo komunistų agresijos“.

Jis sako, kad Eisenhoweras reikalauja teisių skelbti karą sulyg savo nuožiūra.

Toks reikalavimas, sako jis, yra lygus reikalavimui, kad kongresas abdikuotų — išsižadėtų savo pareigų ir teisių, suteiktų konstitucijos.

Jis taipgi kritikavo vyriausybę už neleidimą reporterių Kinijon.

STATYS ATOMINĘ IMONĘ EUROPOJ

BRUSSELIS. — Diplomatai šešių vakarinių Europos šalių sutiko principe, kad būtų pastatyta bendra imonė, kur būtų rengiama atominė medžiaga ne tik dėl taikių reikalų, bet ir militarinių.

Pastatymas kainuotų 240 milijonus dolerių.

Vakarų Vokietija nelabai pritarianti tokiam planui. Girdi, už kelių metų gali būti nebenaudinga. Esą geriau pirktis isotopus kitur.

MONTGOMERY, Ala. — Sgregistai vėl bandė išsproginti negro kunigo M. L. King namus, bet nepavyko. Tuo tarpu kito negro name bomba sužeidė tris asmenis.

Pranešimai iš Londono, Paryžiaus ir kitų sostinių rodo, kad Indijos pasielgimas randa nemažai kritikos. Indija, sako kritikai, neturėtų elgtis vienašališkai, nesiskaitant nei su Jungtinių Tautų rekomendacijomis.

Indijos spauda sako, kad Londonas ir Washingtonas rodo šališkumą, visuomet palaiko Pakistano pusę.

Kada Indijoje lankėsi N. Chruščiovas ir Bulganinas ir Chruščiovas išsireiškė prielankiai Indijai ryšium su Kašmiru, Londone ir Washingtono buvo dėl to didelis triukšmas.

Indijos spauda sako, kad niekas negali pakeisti fakto, kuris įvyko. Tas reiškia, kad Kašmiras bus Indijos.

Ontarija Ivesianti Sveikatos Apdraudą

TORONTO. — Šiomis dienomis Ontarijos vyriausybė patieksianti parlamentui savo sveikatos apdraudos planą, kuris apima visus svarbesnius federalės vyriausybės plano požymius.

Pagal šį planą, vyriausybė sveikatos reikalams išleisianti \$140,000,000 per metus. Federalė vyriausybė padengs apie 40 procentų išlaidų.

Smulkmenos dar nežinomos, tad sunku ką konkrečiau pasakyti. Taipgi nežinoma, kas ir kiek turės mokėti norint gauti ta apdraudą.

Izraelis Spiriasi, Bet Sutinka Tartis

NEW YORK. — Izraelis spiriasi, nenori pasitraukti iš Gaza juostos ir pakraščio prie Aqaba įlankos, kol Izraelis nebus užtikrintas, kad arabai nebepuls ant Izraelio, ir tas sudaro problemą Jungtinėms Tautoms. Reiškia, Izraelis neklauso Jungtinių Tautų. Ką jam daryti?

Tuo pat sykiu Izraelis pasiūlė, kad Izraelis ir Egiptas atnaujintų derybas dėl sudarymo taikos tarp Izraelio ir Egipto.

Žinoma, stovi klausimas, ar Egiptas sutiks tartis, kol Izraelio kariai randasi Egipto žemėj.

Pasidairius po Kanada

Kanados vyriausybė mo-
ja šiais metais išleisti \$5-
220,166,000. O gal bus dau-
giau išlaidų, kada bus galutinai
biudžetas apšlifuotas. Šen ir
ten reikėsia skyles užkaišioti.

1944 metais, kada karas
buvo pačiame įkarštyje, Kanados
išlaidos buvo pasiekusios
\$5,322,000,000.

Taigi, šiomet bus išleista
beveik tiek, kiek ir tais me-
tais, kada karas buvo pasiekęs
čiukurą.

Didžiama išlaidų, be abe-
jonės, sudarys išlaidos mili-
tariniams reikalams.

Toronte pradėjo veikti ap-
vienytė policija. Numatomas
ir eilė kitų pakeitimų.

Kanada, kad norint įvesti
tiek mokyklų, tiek mo iš-
laidų būtų padėtos iš vi-
so metropolio išlaidų. Kas rei-
kia, kad visi nemiesčiai ir

miestas turės vienodai mo-
kėti. Iki šiol kiekvienas prie-
miestis rūpinosi savo mo-
kyklomis atskirai.

Įvedamas naktinis teismas
sprendimui trafiko bylų. Sa-
koma, kad tuomi norima
išuoti progą apkaltintiems
asmenims pasiteisinti.

Dabar dauguma, kad ir
neteisėtai gavę tikieta, moka
bausmę tylėdami, nes dienos
metu stoti į teismą negalima,
jei žmogus dirba. Jam dau-
giau kainuotų išlikimas iš
darbo, negu pabauda.

Vienas Toronto advokatas,
Carl Herman, buvo apkaltin-
tas pasisavinus \$40,000 kli-
jentų pinigų.

Jis suimtas ir bus teisia-
mas.

Geras "patarėjas" iš jo bu-
vo.

Federalė vyriausybė pla-

nuojanti išleisti viešiemis
darbams Ontarijoje \$33,-
000,000.

Bus statomi namai, tvar-
komos upės ir kiti darbai at-
liekami.

Vengrai pabėgėliai federa-
lei vyriausybei kainavo jau
\$9,000,000. Šias išlaidas su-
daro transportacija ir apgy-
vendinimas.

Išlaidos, žinoma, dar padidės,
nes dar daug pabėgėlių
gyvena iš pašalpos, kadangi
darbų neturi.

Federalė valdžia šiomet iš-
mokės \$527,199,000 procentų
už skolas, kurias ji yra
užtraukusi.

Federalė valdžia yra di-
džiausia skolininkė Kanadoje.
Taigi, mes visi esame pas-
skenę skolose iki ausų, jei-
gu pridėti provinciales ir mu-
nicipales skolas.

Ontarijos keliai per praėjusius
20 metų kainavo \$6,-
750,000,000.

Pirmas vieškelis Ontarijoje
buvo praveistas tarp Toronto
ir Hamiltono 1915 metais,
pirmojo pasaulinio karo metu.

Kelių tiesimas varomas ir
toliau. Vietomis nauji daromi,
kitur seni tiesinami ir
platinami. Keliai yra didelis
biznis Ontarijoje.

Kanadietis

Attlee Prakalbos Toronte Neįvyko

TORONTO. — Praėjusią
savaitę čia įvyko nepaprastas
įvykis. Tur būt pirmą sykį
Toronto istorijoje.

Kaip žinia, Torontas laukė
atvykstant Britanijos Darbo
Partijos lyderio Clement Attlee.
Tiesa, jis jau pasitraukęs ir
tiesioginiai nebevadovauja
darbiečių partijai, bet jis nėra
visai išsibraukęs. Jis dabar sėdi
lordų eilėse. Jis, kaip žinia,
buvo darbiečių lyderis per
daugelį metų. Kada darbiečiai
turėjo parlamente daugumą,
jis buvo Britanijos premjeru.
Tai didelis asmuo. Taigi,
Torontas laukė jo, kaip atrodė,
norėdamas išgirsti, ką
šis svečias pasakys.

Jis turėjo kalbėti Massey
Hall, kur telpa apie 3,000
žmonių. Buvo pardavinėjami
lėšimo tikietai iš anksto. Ir
štai, kada Attlee atvyko į
Torontą ir apspito jį reporteriai
klausinėti, beveik tuo
pat metu pasirodė spaudoje
žinia, kad prakalbos atšaukiamos
dėl baimės, kad jos
gali būti didelis nepasiseki-
mas. Vos 200 tikiėtų teispar-
duota iki paskutinės dienos.

Ir taip lordas Attlee liko
nekalbėjęs Toronte. Rengė-
jai pabijojo vykdyti mitingo
planus. Jiems pasirodė, kad
geriau palikti depozitą už sa-
lę ir atiduoti už parduotus

Keturių metų Carole Voyce,
kuri buvo rasta išžaginta ir
nužudyta po tiltu ant Dan-
forth Ave., Toronte. Suim-
tas 17 metų amžiaus vyras
Peter Woodcock, kuris

altinamas jos nužudyme.
Tyrinėjama, ar tik nebus jo
darbas ir kiti du berniukai,
 kurie taip pat brutaliai bu-
vo nužudyti praėjusiais me-
tais.

Rosalie Charko, 26 metų
amžiaus mergina iš Saska-
toono, bando patekti į Han-

na kabiną. Ji pasisiūlė apsi-
vesti su Hanna, jeigu tas su-
teiktų teisę likt Kanadoje.

tikietus, negu turėti salėj
kelis šimtus žmonių.

Dabar daugelis spėlioja,
kodėl taip įvyko? Kame prie-
žastis, kad žmonės nesido-
mėjo Attlee prakalbomis,
sunku pasakyti, aišku tik
tas, kad žmonės nesidomėjo
juomė visai.

Kai kas aiškina tuomi, kad
jis reporteriams atsakytas
mas į klausimus parodė, jog
jis nelinkęs diskutuoti dienos
klausimus, kurie žmonėms į-
domiausi. Reporteriams jis
pasakė, kad Britanijos vy-
riausybės klaidas ir blogus
žygius jis kritikuoja atsto-
vų bute, o kas liečia Kanadą,
tai jis niekad nekritikuoja
tos šalies, kur jis būna sve-
čiu. Išėina, kad jis negalėjo
nieko įdomaus pasakyti apie
Angliją, nei pareikšti min-
ties, ką jis mano apie kitus.

Kaip ten nebūtų, tačiau jo
prakalbos Toronte neįvyko.
Mažai kas norėjo klausyti jo
kalbos.

Torontietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

L. Svirplys, Windsor, Ont.,
prisiuntė gražų pluoštą at-
naujintų prenumeratų ir dar
\$9.00 surinktų aukų. Auko-
jo: S. Kunsaitis ir J. Jasins-
kās po \$2.00; T. Babilo, P.
Pargelen, F. Sciukas, Z. Mor-
kunas ir E. Starkus po \$1.
J. Bruzga, Blairmore, Al-
ta., prisiuntė dvi naujas pre-
numeratas, kelias atnaujint-
tas ir \$12.50 surinktų aukų.
Aukojo: J. Daugela, J.
Bruzga, M. Punko ir Sūnų ir
Dukterų Paš. Draugija po
\$2.00; N. Jacob, A. Lazaren-
ko, H. Pinkney ir M. Kiloski
po \$1.00 ir vienas 50 ct.

J. Stanley, Rochester, N.
Y., prisiuntė atnaujintų pre-
numeratų ir nuo vieno mė-
nesio

jo 50 c. aukų.

V. B., Brooklyn, N. Y.,
prisiuntė naują prenumera-
tą, kelėtą atnaujintų ir dar
\$25.50 surinktų aukų. Auko-
jo: L.D.L.D, Antras Apkri-
tys \$10.00; J. Steponaitis
\$5.00; F. Reinhardt, A. Bim-
ba, S. Griskas, J. Andriuska,
A. Balčiūnas, W. Keršulis,
N. Kisieliūs, W. Allen, J.
Grybas ir J. Bondze po \$1.00
ir vienas 50 c.

✓ Vienas Fort William, Ont.,
lietuvis pats užsiprenumera-
vo LB.

J. Valūnas, Toronto, pri-
davė atnaujintų prenumera-
tų ir nuo P. Jakubauskko
\$3.60 aukų.

W. Crich, Vancouver, B.
C., prisiuntė atnaujintų pre-
numeratų ir nuo J. Raškaus-
ko \$6.00 aukų.

J. Brazdžius, Sudbury,
Ont., prisiuntė atnaujintų
prenumeratų ir \$30.00 su-
rinktų aukų. Aukojo: J.
Brazdžius \$15.00; P. Likas ir
F. Masys po \$6.00; J. Klusis
\$2.00 ir A. Jasules \$1.00.

J. Urbanavičius, Montreal,
prisiuntė naują prenumera-
tą, pluoštą atnaujintų ir
\$11.00 surinktų aukų. Auko-
jo: J. Braknys \$5.00; J. Va-
linčius ir K. Zvirblis po \$2;
A. Virva ir Ch. Lygnugaris
po \$1.00.

A. Daukantas, Toronto,
užrašė naują prenumeratą,
ir pridavė atnaujintų.

A. Karpavičius, Toronto,
pridavė pluoštą atnaujintų
prenumeratų ir \$8.00 surink-
tų aukų. Aukojo: J. Kriau-
čiūnas \$6.00; V. Viliūnas ir
J. Savičiūnas po \$1.00.

J. Lesevičius, Verdun, pri-
siuntė naują ir atnaujintų
prenumeratų ir \$23.00 su-
rinktų aukų. Aukojo: B.
Sausis, Verdunietė ir Lietu-
vis po \$6.00; R. K. \$4.00 ir
D. Rimas \$1.00.

P. K. Montreal, prisiuntė
(Pabaiga anksčiau pusp.)

Mais

Ankstyvą
daugiabučių
kopia graži
pintinėmis ne
paspaudžia s
mo gyventoj
daro duris.
išnešiotajai
kauskaitė, G
lupovas ir de
neša vartot
duonos, pien
siimā sasiuv
užsakymą ry

Dabar ja
duonos į par
dešimtys par
džiausių mie
duotuvių kas
tus butų, at
jų užsakymu

Kartais at
nos išnešiot
kiek vėliau u
pienininkai.
atnešti ne t
kefiro, griet
tokių išnešio
Stalino pros
Komjaunimo
gatves. Per
ma vidutini
litru pieno i
tancio kilog
Gerai ats
šiojamąją p
motinos.

— Būdav
ir skubi į
nos. Stovi
kažin kaip t
sakoja pil.
Dabar aš ra
jais namie
atnešami į
I namus
bulvės iš da
vių. Reikia
meniškai ar

Išvežiojan
kalauja dau
išnešiotajai
kartus suva
tuve, kol
daugiabuti
riose preky
se svartoma
ti šį darbą.
prekybos da
pagaminti
kad pardavė
to pasiimti
geriau apt
jus. Tokio
dys gamina
re". Vilniau
produktų p
lis motocik
bus pavers
bulu prekė
Leningra
šiomet pla
Stalino pro
maisto prod
įvairioms b
nomijos pre
namus. Čia
duktų, cukr
karonų, ar
kt.
Didelių p

TARYBŲ LIETUVOJ

Maisto Prekės Pristatomos į Namus

Ankstyvą rytą Vilniaus daugiabučių namų laiptais kopia gražiai apsiūtomis pintinėmis nešini žmonės. Jie paspaudžia skambutį, ir namo gyventojai svingingai atidaro duris. Tai pardavėjai išnešiotojai drg. drg. Bratkauskaitė, Galiauskaitė, Tulupovas ir dešimtys kitų atneša vartotojams šviežios duonos, pieno, kefiro, jie išsima sąsiuvinį ir užsirašo užsakymą rytdienai.

Dabar jau galima neiti duonos į parduotuvę. Kelios dešimtys pardavėjų iš 19 didžiausių miesto duonos parduotuvių kasdien apeina šimtus butų, atlikdami vartotojų užsakymus.

Kartais anksčiau už duonos išnešiotojus, o kartais kiek vėliau už juos pasirodo pienininkai. Užsakius jie gali atnešti ne tik pieno, bet ir kefiro, grietinės, sūrelių. 16 tokių išnešiotųjų aptarnauja Stalino prospekte, Gorkio, Komjaunimo, Dzeržinskio gatves. Per dieną išnešiojama vidutiniškai tūkstantis litrų pieno ir pusantro tūkstantčio kilogramų duonos.

Gerai atsiliepia apie išnešiojamą prekybą moterys-motinos.

— Būdavo, palieki vaikus ir skubi į parduotuvę duonos. Stovi ir jaudinies — kažin kaip ten vaikai, — pasakoja pil. Zukauskienė. — Dabar aš ramiai pasilieki su jais namie: duona ir pienas atnešami į butą.

Į namus išvežiojamos ir bulvės iš daržovių parduotuvių. Reikia tik užsakyti, asmeniškai arba telefonu.

Išvežiojami prekyba reikalauja daug triūso. Kartais išnešiotojui tenka po kelis kartus suvaikščioti į parduotuvę, kol jis aptarnauja daugiabutį namą. Todėl įvairiose prekybos organizacijose svartoma, kaip palengvinti šį darbą. Miesto duonos prekybos darbuotojai nutarė pagaminti rankinį vežimėlį, kad pardavėjas galėtų iš karto pasiimti daugiau prekių ir geriau aptarnauti vartotojus. Tokio vežimėlio pavyzdys gaminamas "Komunare". Vilniaus miesto maisto produktų prekyba gaus kelis motociklus. Jų priekabos bus paverstos nedideliu kėbulu prekėms pakrauti.

Leningrade, pavyzdžiui, šiemet planuojama įsteigti Stalino prospekte specialią maisto produktų parduotuvę įvairioms bakaljos ir gastro-nomijos prekėms pristatyti į namus. Čia bus išsuotų produktų, cukraus, kruopų, makaronų, arbatžolių, mėsos ir kt.

Didelių patogumų teikia

pirkėjams užsakymų stalas "Gastronome" Nr. 1. Čia galima telefonu užsakyti viską, kas yra šioje parduotuvėje: konditerijos, bakaljos gaminių, pieno ir žuvies produktų, dešros.

Užsakymų stalu plačiai naudojasi dirbančios moterys. Pakeliui į darbą jos užsuka į užsakymų stalą arba telefonu praneša, ko joms reikia paruošti ir kokiai valandai. Grįždamos iš darbo, jos be gaities gauna užsakytas prekes.

Išvežiojant prekes lengviau aprūpinti vaikų įstaigas. Jų mieste yra 55 ir kiekviena siūsdavo anksčiau į maisto bazę pargabenti. Kartais tekdavo važiuoti per visą miestą, persėdant iš vieno autobuso į kitą. Tai ne tik sunku, bet ir nehygieniška. Dabar vaikų darželių ir lopšelių užsakymai priimami telefonu, ir prekės specialia mašina išvežiojamos užsakytajoms.

Atokiau nuo prekybos

tinklo esančiuose rajonuose veikia automašinos-parduotuvės. Dabar jos, pavyzdžiui, aptarnauja betono gamyklą, arti kurios nėra nei parduotuvių, nei valgyklų, Antakalnių, Valakumpius, Vilkpėdėje dirbančius statybininkus. Šios automašinos - parduotuvės turi platų prekių asortimentą.

Kiekviena pradžia nelengva. Ne be trūkumų ir išvežiojamoji prekyba. Ji dar neapima miesto pakraščiu. Be to, išvežiojamų į namus prekių asortimentas plėstinas. Štai atgabėtos į namus bulvės, o kodėl negalima būtų išvežioti ir kopūstų, svogūnų, morkų, burokėlių. Kodėl pieno išvežiojotai negalėtų pristatyti išsvarstytą sviesto, lydytų sūrelių, varškės?

Pardavėjai su patinimais laukiami svečiai Vilniaus darbo žmonių butuose. Ši toks gyventojų aptarnavimas maisto produktais — labai vertingas dalykas. padėryta šia kryptimi tapo patraukia maža. Reikia tik šias neįvykusių darbu žmonių aptarnavimą maisto produktais formas visokeriopai plėsti ir tobulinti.

A. Antanaitis

Knygos Apie Lietuvius Liaudies Meną

Lietuvos TSR Valstybinė grožinės literatūros leidykla pradėjo leisti knygų seriją "Lietuvių liaudies menas". Išėjo iš spaudos pirmoji šios serijos knyga "Medžio dirbiniai". Sekančiose dviejose knygose bus pateikti senovinių namų apyvokos dalykų bei liaudies muzikos instrumentų aprašymai ir iliustracijos.

Paruošta spaudai knyga apie tautinius patiesalus, kilimus, apdangalus. Atskiri leidiniai bus skirti lietuvių liaudies skulptūrai, keramikai ir architektūrai.

Albumas Apie Julija Žemaitę

Lietuvos TSR valstybinė grožinės literatūros leidykla išleido albumą "Žemaitė gyvenime ir kūryboje". Čia su iliustracinė ir dokumentinė medžiaga, suskirstyta į šešis skyrius, supažindina skaitytoją su įvairiais lietuvių literatūros klasikės gyvenimo ir kūrybos laikotarpiais, su priemonėmis, kurios įvykdytos J. Žemaitės atminimui įamžinti. Knygoje išspausdintos lietuvių dailininkų ir skulptorių darbo J. Žemaitės portretų fotokopijos, jos kūrinių iliustracijos, rašytojos nuotraukos, su jos gyvenimu susijusių vietovių vaizdai, scenos iš J. Žemaitės kūrinių pastatymų Lietuvos teatruose ir kt.

Lietuvos TSR Mokslių Akademijos Scija

Vilniuje įvyko Lietuvos TSR Mokslių Akademijos visuotinio susirinkimo sesija. Buvo išklaustas ir apsvaistytas respublikos Mokslių Akademijos prezidento J. Matulio pranešimas apie Akademijos veiklą praėjusio metų metais (1956-1957) ir apie mokslinio tyrimo darbų uždavinius artėjančiam laikui, o taip pat Akademijos skyrių akademikų-rektorius pranešimai apie mokslinio tyrimo perspektyvas. Buvo išklaustas taip pat institutų direktorių ataskaitos. Buvo patvirtino mokslinio tyrimo darbo planą 1957 metams. Buvo priimta sprendimas, kad šioje sesijoje būtų pristatyti darbuose, kurie mokslui ir kultūrai. Sprendimas sparsčiau vystyti mokslus, siemes įsteigti nauji institutai: Fizikos, matematikos, Energetikos, elektrotechnikos, Statybos architektūros. Šių institutų planuose — gvildesti gamybos procesa sanatorijose ir paruošimo problema tirti respublikos hidroenergetikos resursus ir gaminti veikiančiųjų elektrinių dalykų.

— tės kūrinių pastatymų Lietuvos teatruose ir kt.

Liaudiškose Respublikose

Kinijos Statybos Objektuose

Kinijos Liaudies Respublikoje plečiama pramonės įmonių statyba. Būsimojo Uchanės metalurgijos kombinato rajone pradėta statyti metalo konstrukcijų gamyklą, kuri kas metai duos daugiau kaip 30 tūkstančių tonų produkcijos. Didelė naftos mašinų gamykla statoma Lančou mieste. Pagrindiniai procesai šioje įmonėje bus mechanizuoti. Sianėje bus pastatytas matavimo prietaisų fabrikas ir aukšto vol-tažo linijų izoliatorių gamykla.

Greta naujų įmonių statybos vyksta esamųjų gamyklų rekonstruavimas.

Didelė statyba vykdoma lengvojoje ir maisto pramonėje. Artimiausiu laiku Čenčianio (Sincziano) miesto šalia paleistas į darbą stambus maisto produktų kombinatas. Viename jaunųjų šalies miestų, Čuanšyje, pradėtas statyti pirmas provincijoje gumos fabrikas, kuris kasmet duos gyventojams 1,600 porų guminės avalynės. Čziansio ir Guančuno provincijose bus pastatyti 15 naujų cukraus fabriku.

Naujas Čzuano Tautybės Gyvenimas

Kinijos Liaudies Respublikos teritorijoje dabar gyvena 45 įvairios tautinės mažumos, kurios, bendrai sudėjus, sudaro 35,5 milijonų žmonių. Jų tarpe skaitlingiausia yra čzuano tautybė (3.610,000 žmonių). Čzuaniai gyvena daugiausia vakarinėje Guansio provincijos dalyje — Kinijos pietuose žemdirbystė. Iki išvadavimo čzuano tautybės žmonių gyvenimas buvo labai sunkus. Surinkto derliaus pakėdavė iš viso tik 7-8 mėnesiams, nors gamtos sąlygos šiame rajone yra labai palankios žemės ūkiui vystyti. Kinijos Centrinė vyriausybė, nuosekliai vykdydama tautinės autonomijos politiką, 1952 metų gruodžio mėnesį sudarė autonominį čzuano tautybės rajoną. Dabar šiame rajone daugiau kaip 97 procentai valstiečių žemių susibūrė į kooperatyvus. Rajone įkurta daug valstybinių mechanizuotų ūkių ir agrotechnikos punktų. Per keletą metų čia buvo pastatyta ir rekonstruota daugiau kaip 40 tūkstančių didelių ir mažų irigacinių įrenginių. Dėka to drėkinamų žemių plotas padidėjo 132 tūkstančiais hektarų. 330 tūkstančių hektarų plote pasodinti miškai ir iš esmės išvaiduotas sausros pavojus. Rajone žymiai išplėstas ry-

žių pasėlių plotas. Dėka to rajonas, kur anksčiau buvo stokojama grūdų, dabar pats eksportuoja grūdus ir grūdų produktus.

Autonominiame rajone yra gausu įvairių mineralinių išteklių. Čia atrasti vario, stibio, alavo, mangano bei aukso telkiniai. Liaudies valdžios metais čia pastatyta daugiau kaip 600 pramonės įmonių, tame tarpe elektrinės, cukraus fabrikai, aliejaus gamyklos ir kt. Nutiesti plentai ir geležinkelis, o tai įgalino žymiai išplėsti prekių apyvartą tarp čzuano tautybės rajono ir kitų šalies rajonų.

Dideli pakitimai liaudies valdžios metais įvyko ir kultūriniame vietinių žmonių gyvenime. Neseniai čzuano tautybei sudaryta sava raštija. Rajone plečiasi pradinė ir vidurinių mokyklų, ligoninių ir ambulatorijų tinklas.

Nauji Namai Kinijos Miško Ruošėjams

Dideliu mastu vykdoma gyvenamųjų namų statyba Didžiojo Čingano rajono miško kirtavietėse. Šis rajonas yra vienas didžiausių Kinijos miško pramonės centrų. Per pastaruosius trejus metus Didžiojo Čingano kalnuose išaugo keturi miestai ir keliolika gyvenviečių. Naujuosiuose miestuose ir gyvenvietėse atidarytos prekių parduotuvės, knygynai, ligoninės, klubai, komunalinės įmonės.

Vystomas Socialinis Žmonių Draudimas

Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje vykdomas didelis darbas valstybinio draudimo srityje. 1956 metais gimdyvėms duodamų pašalpų skaičius padidėjo 66 kartus ir susirgimo atveju duodamų pašalpų skaičius — 4 kartus. Metai iš metų didėja sanatorijų ir poilsio namų skaičius. Vien 1956 metais poilsio namuose bei sanatorijose išlėjęs ir gydėsi daugiau kaip 120,000 darbo žmonių — beveik pusseptinto karto tiek, kiek 1955 metais. Nemokama medicinos pagalba teikiama taip darbininkų ir tarnautojų šeimų nariams bei studentams, gyvenantiems iš stipendijos.

EGIPTAS PERĖMĖ SVETIMŠALIŲ FIRMAS

KAIRAS. — Egiptas perėmė 64 britų ir francūzų apdraudus firmas, bankus ir pavertė Egipto nuosavybe. Tai pasekmės britų ir francūzų užpuolimo ant Egipto.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KAS TRUKDO ŽMONIŲ GEROVEI IR LAISVEI

Didlapiuose mėgstama daug kalbėti apie laisvę, apie gerovę, bet jie niekaip nepasako tiesos, kodėl daug kur stoka ne tik gerovės, bet ir laisvės. O kaltininkai labai aiškūs.

Rusijoje revoliucija įvyko todėl, kad buržuaziniai valdonai su carais priešakyje spaudė visą liaudį ir trukdė jai siekti gerovės ir laisvės. Juk tai buvo žiauriausias režimas pasaulyje. Žmonės nuvertė jį nebetekę kantrybės kentėti ilgiau.

Tas pats buvo Kinijoje ir kitose šalyse, kur dabar liaudies demokratija įvesta. Labai mažai valstybių, kur prie kapitalizmo gyvenimas pakenciamas. Jas galima suskaičiuoti ant pirštų.

Kiti pasakys, kad nėra pertekliaus ir Tarybų Sąjungoje ir liaudies demokratijoje. Taipgi yra ir laisvės suvaržymų. Su tuo galima sutikti. Bet reikia pasakyti, kad yra ir atsakymas, kodėl taip yra.

Susikūrus tarybinei tvarkai Rusijoje, keturiolika šalių siuntė savo armijas ir bandė sutriuškinti tarybinę valdžią. Kieno gi armijos sutriuškino tarybines valdžias Pabaltijo šalyse, Vengrijoje?

Visur buvo bandymai sutriuškinti liaudies jėgas ir atstatyti kapitalizmą. Reiškia, perėmus nualintas, karų ir civilinių karų sugriautas šalis, tuom pat kartu reikėjo visas jėgas kreipti į apsigynimą.

Jau 40 metų, kaip gyvuoja Tarybų Sąjunga. Jau eilė metų, kaip gyvuoja Kinijos ir kitos liaudies šalys. Bet jos dar vis turi grumtis už išsilaikymą. Kiek jėgų jos turi eikvoti dėl apsigynimo, kai tuo tarpu jos labai reikalingos gerovės budavojimui.

Kapitalistinio pasaulio suokalbais ir atominiai grumojimai yra didžiausia kliūtis budavojimui gerovės socialistiniame pasaulyje. Kapitalistinio pasaulio suokalbais ir intrygos taipgi trukdo ir laisvių išplėtimui.

Kol vyks įsitempimas tarp dviejų pasaulių, socialistinio ir kapitalistinio, tol bus sunku budavoti gerovę ir plėsti laisvę. Juk faktas, kad abudu pasauliai pusę pajamų skiria apsigynimui. Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje tam tikslui eina daugiau, negu pusė. O faktinai, tai ne apsigynimui, o spaudimui, įsitempimo palaikymui tarp dviejų pasaulių.

DISKUSIJŲ LAIKOTARPIS

Liaudies Balse pastaruoju laiku telpa nemažai ilgų ir gal sunkių straipsnių. Kai kam gal išrodo, kad jų telpa per daug. Ryšium su tuo norėtusi paaiškinti, kodėl taip daroma.

Siuo tarpu, kaip jūs visi žinote, eina didelės pakaitos visame pasaulyje. Kaip socialistinės jėgos, taip ir kapitalistinės jėgos peržiūri savo programas, keičia linijas ir derinasi su esama padėtimi. Be abejonės, tas pareikalauja daug aiškinimosi, daug diskusijų.

Liaudies Balsas, kaip mažas laikraštis ir savaitinis, negali vesti labai plačių diskusijų įvairiais klausimais, bet jis stengiasi informuoti skaitytojus, kad būtų lengviau orientuotis, kad būtų lengviau suprasti, kas kur dedasi.

Aplamai imant, mums atrodo, kad dabar, išsiplėtus radijo ir televizijai, žinių klausimas spaudoje ne toks svarbus. Svarbiausia interpretuoti tas žinias, išsiaiškinti įvykius ir jų priežastis. Radijas ir televizija pasitenkina trumpu pranešimu įvykių.

Be abejonės, laikraštis laukia atsiliepimų ir pageidavimų iš skaitytojų. Jeigu kas turite kokių pasiūlymų, nelaikykite užslėpę, duokite žinoti. Laikraštis visuomet stengiasi taikytis prie skaitytojų pageidavimų, jei jie yra galimi patenkinti ir neprieštarauja pamatiniams principams.

Taipgi kviečiame pasireikšti ir diskusijose einamais klausimais. Laikraštis yra priemonė mintims išreikšti, kaip ir informacijoms teikti.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų prezidento reikalavimas duoti teises jam panaudoti Vidurryčiuose ne tik dolerius, bet ir ginklus, susiduria su žmonių opozicija.

Iš vienos pusės, daugelis amerikiečių numato, kad ši politika padarytų daug bloga, negu gera. Iš kitos pusės, jeigu būtų suteikta tokia teisė, reikėtų tai, kad prezidentas su keliais savo patarėjais galėtų mestis į ginkluotas avantiūras be atsiklausimo senato ar kongreso. Vienu žodžiu, tai būtų suteikimas didžiausios galios vienam asmeniui.

Išrodo, kad rizikuoti tuomi yra labai pavojinga. Dabar, atominė gadynė, tas reiškia, kad prezidentas galėtų užkurti atominį karą savo ir savo patarėjų sprendimu.

Tikrumoje, šiuo laiku reikėtų kreipti atydą į tai, kad žmonių rinktieji atstovai turėtų juo daugiau kontrolės ant vyriausybės.

Edeno ir Molleto avantiūros Egipte yra geras pavyzdys. Jie slapta, be parlamentų nutarimo, sugalvojo užpulti ant Egipto. Ir kas iš to buvo? Gerai, kad dar taip pasibaigė. O jeigu būtų išsiplėtęs į pasaulinį karą?

Jungtinių Valstijų paskelbimas, kad jų jėgos Viduriniuose ir Artimuose rytuose bus apginkluotos atominiiais ginklais, iššaukė tvirtą reakciją Tarybų Sąjungoje.

Radijas ir spauda išpėjo Jungtines Valstijas ir jų sąjungininkus, kad budavojimas atominių bazių sudaro grumojimą taikai.

Tarybų Sąjunga išpėjo JV sąjungininkes, kad atsitikime karo jos būtų pirmos nukentėti.

Tarybų Sąjunga taipgi pastebi, kad Jungtinės Valstijos neturi monopolio ant kontroliuojamų sviedinių, faktinai jos yra atsilikusios šioj srityj.

Jungtinės Tautos verčia Izraelį pasitraukti iš Gaza juostos ir Aqaba įlankos pakraščio, bet Izraelis spiriasi, kad Jungtinės Tautos užtikrintų, kad Egiptas neužpuls Izraelio, visai pamirštant tą faktą, kad ne Egiptas užpuolė Izraelį, o Izraelis Egiptą.

Nekurios šalys linkusios prie to, kad JT policija pasiliktu Egipte palei Izraelį dėl taikos išlaikymo, bet arabai priešinasi. Tikrumoje tai būtų logiškiau, jei JT policija būtų Izraelio pusėj, kadangi Izraelis buvo agresorius ir jį reikia saugoti, kad

vėl nepapildytų agresijos.

Išrodo, kad JT bus dar nemažai diskusijų šiuo klausimu. Izraelio ir arabų nesutikimas negali būti pašalintas bent kokia garantija. Arabai jaučiasi, kad jie buvo pažeminti sudarant izraelitų valstybę ir išvarant arti milijono arabų, kurie dabar kaimyninėse valstybėse gyvena pabėgėlių arba tremtinių gyvenimą. Jais rūpinasi ir JT, bet jų gyvenimas labai skurdus.

Iš kitos pusės, neįmanoma ir Izraelį panaikinti. Tenai iš įvairių šalių suplaukė arti milijono žydų. Valstybė gerai įsitvirtinusi, disciplinuota, turi gerą armiją. Arabai vieni ir su ginklu negalėtų nugalėti Izraelį.

Apie rinkimus Lenkijoje labai daug rašė komercinė spauda visose Vakarų šalyse, bet kai tik rinkimai praėjo, tai taip nutilo, net ir nebeužsimena. Bet atsirando radio komentatorių, kurie bando visai išvedžioti ir aiškinti, kodėl komunistai gavo tiek daug balsų.

Vieni teigia, kad žmonės pasirinko "mažesni" blogumą, tikėdamiesi prie Gomulkos siekti laipsniškai naujų laimėjimų.

Kiti prideda dar ir tą, kad pats Gomulka, girdi, turi eiti atsargiai.

Vakarams lieka, sako tie komentatoriai, stengtis patraukti Gomulką savo pusėn.

O kas liečia pačius lenkus, tai jie balsavę už komunistus, bet ne už komunizmą.

Well, kiekvieno galva turi teisę protauti, kaip patinka. Tikrovė parodys, kieno galvoje buvo daugiau sveiko senso.

Taigi, Monako "kunigaikštystė" susilaukė įpėdinės. Ji buvo pasveikinta 21 kanuolės salve. Jeigu būtų buvęs įpėdinis, tai būtų buvus 101 kanuolės salve.

Zinoma, nėra ko dar nusiminti tiems monakečiams. Dar daug laiko ir dar gali būti ne vienas įpėdinis.

Francijos dešinieji, kurie turi seime 100 astovų, reikalauja panaikinti komunistų partiją, turinčią seime 143 atstovus.

Taip tai žmonės vaizduojasi demokratija.

Dr. Edith Summerskill, Britanijos parlamento narė, darbietė, kuri tik sugrįžo iš kelionės po Vidurryčius, apdanginti Izraelis buvo agresorius (nors jos jau nebėra), kad ji

apgaujinėjo britus.

Ji iš patikimų šaltinių sužadusi, kad ataka ant Port Saido pražudė daug daugiau egiptiečių, negu vyriausybė sakė.

Jos daviniai rodo, kad 880 buvo užmušta ir 1,050 sunkiai sužeista. Su lengviau sužeistais buvę iki 3,000.

Vyriausybė sakė, kad buvo užmušta 100 ir sužeista 540.

Jungtinių Tautų atstovai buvo iškėlę, kad izraelitai nužudė kelis šimtus arabų pabėgėlių laike įsiveržimo. Liudininkai pasakoje, kad izraelitai elgėsi su pabėgėliais labai žiauriai.

Izraelis užgincėjo, pareikšdamas, kad daugelis iš tų pabėgėlių kovoje ir to pasėkoje nemažai jų nukentėję.

Japonija siūlo Lenkijai ir Čekoslovakijai taikos sutartį. Sudarius taikos sutartį, būtų galima plėsti prekybą.

Kiek Skolingi

Mes esame įsiskolinę bankieriams ir finansieriams per federalę vyriausybę, per provinciales ir municipalines vyriausybes. Tos skolos mums kainuoja šimtus milijonų dolerių į metus vien procentais. Bet tas dar ne viskas.

Kanadiečiai esame pirke ant išsimokėjimo įvairių gaminių už \$2,395,000,000. Vien procentais už šias skolas sumokame po \$143,700,000 per metus, jeigu mokame tik tai po 6 procentus.

Jeigu visi skolininkai pareikalautų skolų iš mūsų vienu metu, tai mes paliktu me nuogi, kaip tik užgime.

Vladislavas Gomulka, Lenkijos Darbininkų Partijos pirmasis sekretorius. Per praėjusius rinkimus į seimą jis apturėjo didžiulius laimėjimus.

Pas

Nedaug la to, kai didieji buvo pakarti kriminalistai sėbrai jau draugai.

Generolas iš Hitlerio bli listų, paskin rium visų N jėgų Europo. Nejaugi n išaugins hitl

Vienas kor sitaria, kad senhower s kongrese dav Jungtinės Va ištraukti sav Europos, je junga ištrauk Jeigu kada būtų tikrai g

Svetimos būti ištraukt

Washingtono tinimas, kad kuriuos Jun davė Iranui, kant, iššvais ros.

Tur būt pa buvo darom tenai baigė s šekininkai.

Kos nors p amerikonišku Skaudu tas gus turėjo su uždirbę juos

Katalikų u cijos prezident card aną diet reiške, kad n jai išmeta la diečius, o jų v rų pabėgėlius Pabėgėliams ka daug ma niems kanadi Stai jums triotizmas. Fabrikanta leris, negu sa

Liaudies B užsibaigė. Malonu pa met vajuš p mingai.

Pažangūs suprato laik gražiai parėn Kas dar v tai kad gauta skaitytojų.

Tiesa, jų Tarybų Lietu

Tai šiemet ną, sukaks mes pradėjo ninkišką laik Nei vienas pagalvojome turės tokį p Jau laikas lonijoms pra

Pastabos

Nedaug laiko tepraėjo po to, kai didieji Hitlerio sėbrai buvo pakartai kaip kariniai kriminalistai, bet likusieji jo sėbrai jau tapo Vakarų draugai.

Generolas Speidelis, vienas iš Hitlerio blitzkriego specialistų, paskirtas komandierium visų NATO sausumos jėgų Europoje.

Nejaugi monopolijos vėl išaugins hitlerišką slibiną?

Vienas korespondentas išsitaria, kad prezidentas Eisenhower sausio 23 dieną kongrese davė suprasti, kad Jungtinės Valstijos sutiktų ištraukti savo kariuomenę iš Europos, jeigu Tarybų Sąjunga ištrauktų savo.

Jeigu kada tas įvyktų, tai būtų tikrai geras reiškinys.

Svetimos armijos turėtų būti ištrauktos iš visur.

Washingtonė iškeltas kaltinimas, kad \$250,000,000, kuriuos Jungtinės Valstijos davė Iranui, buvo, taip sakant, iššvaistyti be atodairos.

Tur būt panašiai, kaip kad buvo daroma Kinijoje, kada tenai baigė savo dienas kaišekininkai.

Kos nors prisipylė kišenės amerikoniškų dolerių.

Skaidu tas, kad tuos pinigų turėjo sumokėti žmonės, uždirdė juos savo prakaitu.

Katalikų unijų konfederacijos prezidentas Gerard Picard aną dieną Ottawoje pareiškė, kad nekuriu samdytojais išmeta lauk senus kanadiečius, o jų vieton ima vengrų pabėgėlius.

Pabėgėliams, žinoma, moka daug mažiau, negu seniems kanadiečiams.

Štai jums kapitalizmo patriotizmas.

Fabrikantams svarbiau doleris, negu savo tautietis.

Liaudies Balso vėjus jau užsibaigė.

Malonu pastebėti, kad šiemet vėjus praėjo gana sėkmingai.

Pažangūs lietuviai visur suprato laikraščio padėtį ir gražiai parėmė.

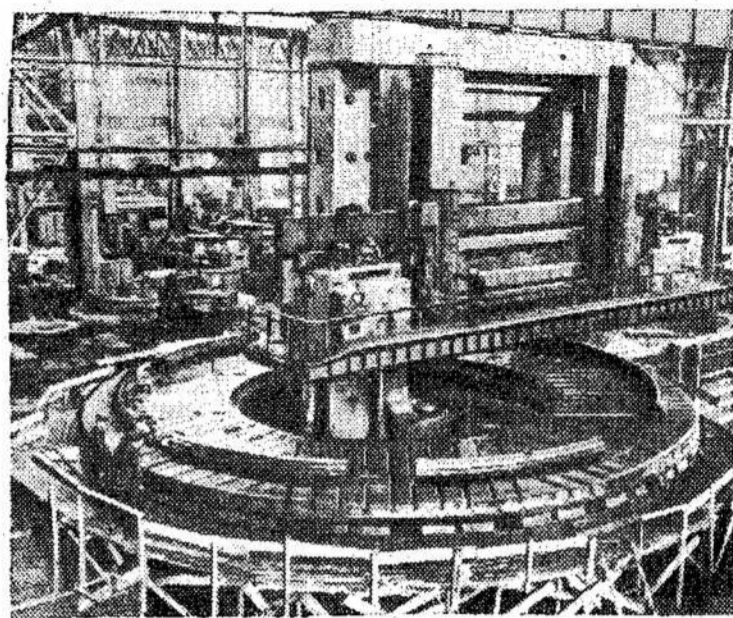
Kas dar verta pastebėti, tai kad gauta nemaža inaujų skaitytojų.

Tiesa, jų tarpe nemažai Tarybų Lietuvų.

Tai šiemet, rugsėjo 22 dieną, sukaks 25 metai, kaip mes pradėjome leisti darbinikišką laikraštį Kanadoje.

Nei vienas iš steigėjų nepagalvojome, kad laikraštis turės tokį pasisekimą.

Jau laikas būtų visoms kolonijoms pradėti ruošti at-

Vertikalis tekinimo įrenginys, pagamintas Tarybų Sąjungoje. Jis naudojamas gaminti turbinams grandžių. Jis sveria 260 tonų. Jo diametras 16 metrų.

Ką Kiti Rašo

Kova Dėl "Eisenhowerio Doktrinos"

Dėl prezidento Eisenhowerio reikalavimo, kad Kongresas užgirtų jam teisę siųsti ("jei bus reikalo") Amerikos karių į Artimuosius Rytus, vis kyla daugiau ir daugiau balsų, protestuojančių žmonių.

Tie balsai, tvirti balsai, reiškiami ne tik socialistiniame pasauly, ne tik neutralinėse šalyse, o ir pačioje Amerikoje, ir Anglijoje, ir kitose kapitalistinėse šalyse.

Aišku, norintieji tą "doktriną" atmesti, žino, jog dabar laikas prieš ją pasisakyti. Tie, kurie priešingi karui, kurie priešingi kolonializmui, kurie priešingi kišimuisi į kitų šalių reikalus, jaučia, kad jų pareiga pasakyti tai savo kongresmanams, senatoriams, tarti žodį savo organizacijų mitinguose ir spaudoje.

Nemanykime, kad "Eisenhowerio doktrina" yra mažas dalykas. Ne! Tai didelis, tai pavojingas dalykas. Amerikai įsikūsi į Artimuosius Rytus su kariuomene, galėtų užsiliepsnoti karas, iš kurio išsivystytų pasaulinis karas.

Va, kas sudarė didžiausią pavojų!

Amerikinis Patelečių Komitetas (Kveikerių "Friends Committee") savo biuleteny, siuntinėjamame maršams, skatina juos tuojau kovoti prieš "Eisenhowerio doktriną".

Biuletinis skatina kveikerius siųsti telegramas, laiškus, atvirukus savo kongresmanams ir senatoriams, reikalaujant, kad jie pasisakytų prieš tą "doktriną". Kurie kveikeriai išgali, privaio asmeniškai matyti su kongresmanais ir senatoriais ir

tinkamai šias sukaktuves pažymėti.

J. Y.

jiems gyvu žodžiu pasakyti, kad balsuotų prieš.

Eleonora Rooseveltienė, velionio prezidento našlė, griežtai pasisako prieš "Eisenhowerio doktriną". Ji teisingai sako, kad Artimųjų Rytų klausimus turėtų spręsti Jungtinės Tautos, o ne viena Amerika. Be to, Rooseveltienė siūlo, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė tartųsi su Tarybų Sąjungos vyriausybe, ir kad abidvi jos "išlygintų" visus tuos nesusipratimus, kurie, jų nuomone, Artimuosiuose Rytuose yra iškilę.

Anglų darbiečių kairysis vadovas Aneurin Bevan nurodo, jog "Eisenhowerio doktrina" labai paneigia Jungtines Tautas.

Žodžiu, daug žymių veikėjų kapitalistiniame pasaulyje kelia protestą prieš prez. Eisenhowerio pasimotą žygi.

Iš demokratų vadovų tik vienas Trumanas pilnai užgiria "Eisenhowerio doktriną", dar pridėdamas kai kurių savo "prismokų". Bet Trumanas, kaip kiekvienam yra žinoma, buvo įvėlęs Jungtines Valstijas į karą Korėjoje. — Laisvė.

—o—

Pavojingi Apetitai

Tūlų lenkų apetitai labai dideli, taip dideli, jog darosi pavojingais.

Štai, pavyzdžiui, sakoma, jau ir pačioje Lenkijoje Varšuvos inteligentijos organas "Kontrasty" reikalauja, kad Vilnius ir jo sritis ir Lvovas ir jo sritis būtų pavesti Lenkijai.

Mes buvome linkę manyti, jog tokiais pavojingais apetitais lenkus galima užtikti tikrai užsieniuose.

Reikia tikėtis, kad "Kontrasty" keliamas šūkis neras pritarimo nei Lenkijos visuomenėje, nei valdžioje.

Kaip ten nebūtų, kiekvienam lenkui turėtų būti aišku, jog jie Lietuvos sostinės

Vilniaus niekačos nebevaldys! — A. Bimba.

Poteriausite, Icliai!

Marijonų "Lraugas" praneša, kad "išlaisvinimui Lietuvos" Katalikų Susivienijimas paskyrė specialę "lietuvių maldos dieną".

Toji diena bus kas metai rugsėjo 8-tą, arba artimiausias sekmaadienis. Rašo broliukas marijonas.

"Laisvuose kraštuose gyvenantieji lietuviai turi laikyti šventa pareiga eiti pagalbą Lietuvai".

Girdi, per maldą ir poteriūs visi "veiksniai" susivienys ir bematai "persikels Šiluvą ir kitas Marijos šventoves Lietuvoje".

Aš sakau savo kamaramams Pijušui ir Mykolui, kad poteriausite jus, icliai! Jei ne, šimutis su prel. Končiumi išmes jums iš "veiksnių" ir nebegausite veltui pasivažinėti. — L. Jonikas.

Kruvinas Aktas

Gruodžio 27 dieną, minint Tų Keturių sušaudymo 30-metines, Vilniaus "Tiesa" išspausdino fotostatą Akto, fašistų pasirašyto tuojau po to, kai keturi Lietuvos darbininkų vadovai buvo sušaudyti. Jis skamba taip:

AKTAS

1926 metų gruodžio mėn. 27 d. 5 val. 20 min. Kauno Karo Komendanto įsakymu raštu 27881 Nr. buvo įvykdytas Karo Lauko Teismo sprendimas Požėlos Karolio, Čiorny Rafaelio, Greifenbergo Juozo ir Giedrio Kazio byloje, dalyvaujant Kauno Karo Komendantūros Karo Policijos Mokyklos Vyr. leit. Zankevičiui su (dvidešimts) 20 tos mokyklos kareivių, karo Ligoninės gydytojui Kapitonui Bruzdeiliui, ir Karo Ligoninės kapel. kun. Sabaliauskui 4 val. 15 min. nusmerktieji buvo paimti iš kalėjimo. 5 val. atvežti į sušaudymo vietą. 5 val. 05 min. Vyr. leit. Zankevičiaus buvo paskelbtas galutinis teismo sprendimas su patvirtinimu. Su kunigu 5 val. 06 min. "atsisakė",

5 val. 10 min. nusmerktiesiems buvo leista išreikšti savo paskutinius norus ir prašymus "prašė greičiau vykdyti bausmę". 5 val. 12 min. nusmerktieji buvo prišti prie stulpų ir užrištos akys. 5 val. 14 min. Vyr. leit. Zankevičiaus ženklų dvidešimt kareivių šovė į nusmerktųjų širdis ir galvas. 5 val. 15 min. gydytojas konstatavo sušaudytųjų Požėlos Karolio, Čiorny Rafaelio, Greifenbergo Juozo ir Giedrio Kazio mirtį ir pastarųjų lavonai buvo užkasti iš anksto paruošton duobėn.

Vyr. leit. Zankevičius Kun. Sabaliauskas Gyd. Kapit. Bruzdeilius

ŠYPSENOS

Užpakalinė Kalba

Vyras ir žmona atsidūrė pas teisėją dėl nesugyvenimo.

"Pasakykit man", klausia teisėjas žmoną, "kodėl jūs negalite gyventi su savo vyru?"

"Teisybę pasakius," atsakė moteris, "man nusibodo per tris metus mazgoti vyrui nugarą kas šeštadienį."

"Ir jūs skaitote tą rimta priežastimi dėl divorso?" klausia vėl teisėjas, truputį šyptelėjęs.

"Ne," atšovė moteris, "bet praėjusį šeštadienį jo nugarą buvo švari".

—o—

Nemulkinink su Šmitais

Policininkas atvedė į stotį nepažįstamą žmogų už greitą važiavimą. Viršininkas užklausė, kaip jo vardas.

"Šmitas", atsakė sumistas.

"Duok man tikrą vardą", įsakė viršininkas.

"Jei taip, tai užrašyk Viliamas Šekspyras".

"Dabar kas kita", tarė patenkintas viršininkas. "Mažnes neapgausite su Šmitais".

Nesijuokit

Tėviškės žiburiai, kaip atrodo, labai norėtų, kad lietuviai Kanadoje gyventų kokiame nors geto (ghetto), kad ir tokiam, kaip kad dukaborų.

Gal ir nebloga idėja. Jeigu surengtų nuogų demonstraciją už Lietuvos išlaisvinimą, pasekmės būtų daug geresnės.

—o—

Henry B. McCulloch, liberalas parlamento narys iš Pictono, Nova Scotijos, praėjusią savaitę pirmą kartą prakalbėjo parlamente bėgyje 21 metų.

Bet jis visuomet pasiėmė atlyginimą ir skaitėsi žmonių reikalų gynėju.

Ar bus kanadiečiams kokia nauda iš Gordono karališkosios komisijos raporto, tai dar neaišku, bet pačiai komisijai tai buvo naudos.

Ji pasiėmė iš valdžios \$1,235,000 ir dar reikėsią pridėti \$150,000.

—o—

Kanados autoritetai suteikė šiaurėj gyvenantiems eskimams ir indijonams teisę truktelėti alaus.

Taigi, "civilizacija" veržiasi ir prie šiaurės ašigalio.

Dr. Šaipokas

Lenkija, Lenkijos partijos pir... Per pra... seimą jis... aimėjimus.

Gordono Pranašystė Gali Išsipildyti, Jeigu...

Leslie Morris

(Neseniai paskelbė raportą taip vadinama karališkoji komisija ištyrimui ekonominių prospektų, kuriai vadovavo ponas Gordonas. Liaudies Balse buvo trumpai raportuota apie komisijos atradimus. Šiame straipsnyje Leslie Morris, vienas iš pažangių darbininkų judėjimo veikėjų, komentuoja tuo klausimu. — Red.)

Kaip kanadiečiai gyvens 1980 metais?

Ar pakils gyvenimo standartas dviem trečdaliais esant Kanadoje 11 milijonų gyventojų daugiau, negu dabar, kuomet jie dirbs truputį daugiau 30 valandų į savaitę industrijoje ir truputį daugiau 40 valandų ant farmų?

Tokią tai pranašystę daro Gordono Komisija — karališkoji komisija ištyrimui ekonominių prospektų, sudaryta St. Laurento valdžios 1955 metais.

Tai ši pranašystė preliminariniame pranešime ir sudaro didžiausią svarbą didžiūmai kanadiečių, kadangi aštuoni iš dešimties pragyvena iš algų ar ūkininkavimo — ne iš pelno.

Nėra abejones, kad kanadiečiai nori nuolatinio gyvenimo standarto kilimo daugiau negu ko kito. Ir jie supranta, kad tik taikiame pasaulyje galima to atsiekti.

Kiekviena darbo žmonių šeimyna rūpinasi ateitimi. Jos galvoja apie tai labai daug, ypač per praejusius 10 metų.

Besiplečiančioj kapitalistinėj ekonomijoje, darbininkų skaičius unijoje ir fermerių asociacijose žymiai išaugo. Darbininkai stoja į unijas tikslu gauti daugiau atlyginimų ir sutrumpinti darbo laiką. Farmeriai jungiasi tikslu gauti didesnį užmokestį už savo gaminius.

Gordono pranešimas aštrina darbininkų ir fermerių nusistatymą gauti didesnį šerą šalies pajamų.

Jie žino iš patyrimo, kad vienas dalykas grupei ekspertų pasakyti, kas yra galima, o visai kas kita darbininkams ir fermeriams laimėti geresnį gyvenimą. Jie žino, kad geresnės sąlygos buvo laimėtos kovoje. Niekas nedavė padėjus ant sisdabrinės lėkštės.

Tą pačią dieną, kada Gordono komisija raportavo, CPR pečkūriai buvo streike prieš automacijos pasėkas jų darbams. Tai buvo tur būt svarbiausias streikas po GM streiko Oshawoje 1936 metais, kuris atidarė masinės gamybos industrijas dėl CIO.

Pečkūriai vedė pirmą didelį streiką Kanados istorijoje ryšium su automacija. Klausimas buvo: ar turi techni-

kas progresas išmesti darbininkus iš jų darbų? Pečkūriai laimėjo — laikinai. Spalių mėnesį taukai vėl bus ant ugnies.

Politinis Futbolas?

Tuo metu, kai Gordono raportas piešia vaizdą, kas gali būti padaryta, darbo žmonės ir fermeriai klausia: Kaip tą padaryti?

Daleidžiant, kad karališkoji komisija nėra politinis organas tuo supratimu, kad ji galėtų daryti vyriausybinius tarimus, išvados, kurių komisija priėjo, yra centriniai dalykai dėl Kanados politikos, ypačingai federalių rinkimų metais.

Jau dabar liberalų ir torių parlamento nariai klausia: Kas tame dėl mūsų? Kaip mes galime panaudoti jį dėl balsų gavimo birželio mėnesį? Bet darbo žmonės ateitis nėra politinis futbolas. Ji liečia jų darbo interesus ir turėtų išsiaukti didesnį susidomėjimą darbininkų-fermerių politiniu veikimu.

Eilė svarbių klausimų ateina į mintį vien iš spaudos pranešimų ir dar nestudijuavus komisijos raporto.

Pavyzdžiui, ponas Gordon sako, kad raportas pagrįstas dviem galimybėmis:

1. Kad nebus pasaulinio karo.

2. Kad nebus didelės depresijos, kaip buvo 1930 metais.

Tai gana dideli daleidimai. Pasiūlymai Gordono komisijai įrodė, kad Kanados darbininkai ir bendrai žmonės nori taikos ir politikos budavojimui Kanados. Bet monopolistai ir St. Laurento valdžia neveda politikos, kuri supuola su žmonių norais ir viltimis.

Imkime galimybę pasaulinio karo, kaip ji rišasi su dabartine vyriausybe.

St. Laurento užsienio politika nesiremia noru pastoti kelią pasauliniam atominiam karui. Ši šalis, nuo 1947 metų, seka vyriausiai paskui John Dulles politiką — besvyruojančią ant karo krantų.

Paimkime tik keletą "ant kranto" veiksmų: Korėja ir bandymas įsiveržti į Liaudies Kiniją; ginklavimas Vakarų Vokietijos dėl antitarybinų militarinių siekių; NATO sąjunga; ir Viduriniai

Rytai, kur, nežiūrint vyriausybės opozicijos britų ir francūzų įsiveržimui į Egiptą, ji faktiškai remia kolonializmą ir priešinasi tautiniam išsilaisvinimo judėjimui.

Reikia Naujos Politikos

Net labiausiai atsižymėję St. Laurento vyriausybės rėmėjai negali su pasiteisinimu sakyti, kad dabartinė Kanados politika aktyviai remia pasaulinę taiką ar yra paremta taikiu sugyvenimu socialistinių ir kapitalistinių valstybių — svarbiausiu dalyku išvengimui atominio karo.

Tačiau pono Gordono komisija savo pranašystes pamatuoja pasaulio taika. Norint, kad pranašystės išsipildytų, reikia Kanadai naujos politikos.

Imkime klausimą ekonominės depresijos. Apie ją daug argumentuojama, ypačingai tarp socialistų ir komunistų ir darbininkų ir fermerių.

Teisybė, kad kanadiečiai, įskaitant entuziastiškus kapitalizmo rėmėjus, kaip ir komunistus, nesitikėjo, kad ekonomija čia taip išsiplės, kaip kad išsiplėtė po karo, dėl ko buvo nemaža klaidų padaryta darant spėliojimus apie ateitį.

Bet ir vėl, jūs rasite mažai tokių kapitalistų, kurie kalbėdamai atvirai, pasakytų jums, kad jie nesitiki depresijos, juo labiau CCF ir komunistų. Kas liečia unijistus ir fermerius, juose glūdi gilus įtarimas, pagrįstas patyrimu, kad kapitalistinis laisvas užvedimas "nepanaikino depresijos".

Ekonominė sistema, pagrįsta private nuosavybe ir siekimu didžiausių pelnų, bet kurios gamybos metodai yra tiek socialūs, kad šiais laikais reikia visos draugijos darbo pagaminimui adaptuoti, nuolatos stovi ekonominio krizės šešėlyje.

Žmonės gali žiūrėti priešakin tikėdami į gyvenimą be ekonominių krizių tiktai tuomet, kai gamybos priemonių nuosavybė atitinka pačios gamybos pobūdžių — tai yra, kada abiejų yra socialūs, ir kuomet siekimas asmeniškio pelno yra pašalintas. Šis didelis perėjimas į socializmą įvyks ir Kanadoje, kaip ir kitur pasaulyje. Tai neišvengiama.

Bet tas nereiškia, kad darbininkai ir fermeriai turėtų sėdėti ir laukti kitos depresijos. Ir žmonės nėra tokie. Kanados darbininkai ir fermeriai, kurie savo darbu įgailino mūsų kraštą padaryti tokį didelį progresą, be abejonės, yra nusistatę žiūrėti, kad Kanados pajėga ir nacionalinė politika tarnautų žmonių gerovei ir saugumui — o ne savanaudiškiems Kanados ir Jungtinių Valstijų

monopolių siekiams.

Bet dabartinė nacionalė liberalų politika nėra tokia, kad kita ekonominė depresija nebūtų galima. Priešingai, vyriausybė daugiau negu bile kada yra organas didelių privatiškų monopolijų ir pati įsivėlusi į juos.

Gordono komisija pripažįsta eilę faktų šioj srityj, ypatingai augančią JAV dominaciją Kanados industrijoje ir žaliavos šaltinių, ir St. Laurento vyriausybės koncepcijas Amerikos didžiajam bizniui.

Komisija siūlo kaikurias kuklias reformas, kaip kad didesnį Kanados dalyvavimą JAV kompanijose, kurios daro biznį Kanadoje, ir kad šios kompanijos būtų prašomos skelbti smulkmeniškai savo aktyvumą šioj šalyj, ko dabar nedaro.

Bet kiek mes matome iš spaudos pranešimų, raportas nepabrėžia svarbaus punkto, kurį Progresyves Darbo Partijos raštas komisijai siūlė metai atgal. Tai yra, kad nauja nacionalė politika būtų tokia, kuri siektų augimo apdirbimo Kanadoje didesnės dalies mūsų žaliavos ir budavojimo įrankių ir mašinių industrijoje, kurios vystytų Kanados amatus ir toliau industrializuotų. K a n a d a

taip, kad mūsų priklausymas nuo iš JAV importuotų prekių būtų sumažintas ir mūsų ekonomija galėtų padėti industrializacijai atsilikusių šalių.

Vienpusiškas Kanados ekonomijos augimas ir augantis rėmimasis ant žaliavos ir pusgaminių išvežimo, tuo pat metu importuojant gatavas prekes iš Jungtinių Valstijų, mokant aukštas kainas, sudaro kietą St. Laurento vyriausybės politiką. Tas ir sudaro faktorių, kuris veda prie depresijos, o ne prie balansuoto ir nuolatinio industrinio augimo.

Gali Išsipildyti

Gražus Kanados vaizdas, kokį numato 1980 metais, iš tikrųjų yra kreditas Kanados žmonių gabumams ir talentams. Mes didžiujamės mūsų šalies ekonomine pirmynžanga.

Bet tęsimasis tos pirmynžangos tokiam pasaulyje, kur imperializmas pergyvena krizį ir smukimą, ir kur kolonialės laisvės, tautinio išsiliosavimo ir socializmo jėgos kyla greitu tempu, priklauso nuo to, ar Kanados žmonės prisidės prie šio galingo pasaulinio judėjimo pašalinimui karo, skurdo, tautinės priespaudos ir kapitalistinio darbininkų išnaudojimo.

Tie geri dalykai, kuriuos komisija numato, gali išsipildyti, jeigu Kanados darbininkai, kartu su fermeriais, palaikant visiems žiems, kurių patriotiškai ir žmoniškai

jasumai yra tvirti, susijungs į naują politinį judėjimą laimėjimui atstovybės, o ant galo ir didžiūmos parlamente, ir sudarys darbininkų ir fermerių valdžią, kuri ves juos ir šalį linkui socializmo.

Jeigu darbininkai ir fermeriai nori laimėti pakėlimą jų gyvenimo standarto dviem trečdaliais per sekančius 25 metus, jeigu jie nori, kad darbo diena būtų sutrumpinta, elektroninė automacija veiktų dėl žmonių, o nepadarytų jų vergais, tai darbininkai ir fermeriai privalo vienyti, kad paėmus politinę Kanados kontrolę ir pavertus svajones tikrenybe.

Mes tikimės, kad mūsų šalies darbo žmonės atkreips atydą į Gordono komisijos išsiauki ir padarys jos pranašystę savo politiniu siekiu.

Krikščionis Norėjo Tapti Muzulmonu

Kanados laikraščiu reporterui Blair Fraser lankantis Egipte, vienas Egipto karininkas, brigadierius Helmy, papasakojo sekantį atsitikimą:

"Aš atsimenu vieną krikščionį, kurs vieną sykį tarnavo mano pulke. Jis buvo grandinis. Vieną dieną jis atėjo pas mane kaip pas savo viršininką ir pasakė, kad jis nori tapti muzulmonu.

"Aš paklausiau jį kodėl. Jis sakė, kad jį atvertė mūsų tikėjimo grožis, ir kad jis nebenori savo tikėjimo, trumpai, ar aš negalėčiau pasakyti jam, kaip jis galėtų pakeisti tikėjimą. Aš pasakiau, kad aš pažiūrėsiu, ir jis išėjo.

"Vieną dieną aš paprašiau savo sekretorių, kad jis paieškotų jo gyvenimo biografijos, surastų jo adresą, o paskui nueitų ir pakviestų jo žmoną pas mane. Ji pas mane atėjo sekančią dieną. Aš paklausiau ją, kaip ji ir jos vyras sugyvena.

"Labai blogai, pone", atsakė ji. "Jis niekad neduoda man pinigų, nepadaeda išlaikyti vaikus, o per paskutinius šešius mėnesius jis su kita mergina laksto ir grumojama man divorsu. Bet aš jam pasakiau, kad jis negali gauti divorso, nes mes abu krikščionys, divorsas būtų nelegalus!"

"Gera, sakau jai, ir liepiu eiti namo. Tada aš pašiūčiau grandinį vėl, ir kada jis stovėjo prieš mane, aš priėjau ir nulupau nuo rankovės jo laipsnį.

"Tai už pasakojimą man melo", tariu jam. "o prie to dar turėsi išdirbti 168 valandas prie sunkių darbų. Bet pagalyok apie tai: aš esu toks pat žmogus, kaip ir tu, bet tu negalėjai manęs apgauti. Kaip tu gali apgauti

Ar Hltaka

PARYŽI
nių ir var
plozijos p
orą? Ka
stato žmo
jaunas f
kas, nukl
Noel Mat
studijas
Jis at
apie kuri
me. Tai s
rias jis p
demijai H
mėnesį, l
Jo kon
gal šias li
Kas ats
pė moksl
H bombą
ta į aukšt
liū vieną
tonų uolo
Tame at
vadinamo
vės", nuo
raganai.
rytus. Pe
skrieja vi

Su sav
kiekį laba
kurias ek
dioaktyvie
daro dulk
feroj, kur
nesi. Šis
kaip atr
(kaštavas
žina saulė
sėkoje su
citas tem
mis to pa
Sykį j
gamtą ek
bombas p
eksploziju
vulkanas
tė tiek d
bomba.
tris metu
sūrista, k
radiacija
mažesnė.

Po Kat
siveržimo
metais, s
mažėjo
kad buvo

100 Eksp

Nuo Hi
kai išeks
nukliniu
tuziną ar
Vardan g
gumas" j
balansą, j
organizma

dievą?"

"Paskui
krikščioni
zulkanas
priežasties
gimei kri
lieku muz
si būti kri
si po man
Prie to
tiek, kad
vo anglas

Ar H Bombos Daro Itaką į Mūsų Orą?

PARYZIUS. — Ar atominių ir vandenilio bombų eksplozijos padarė itaką į mūsų orą? Kadangi šį klausimą stato žmonės po visą pasaulį, jaunas francūzų mokslininkas, nuklinis fizikas, Charles Noel Matrin, atliko įdomias studijas šiuo klausimu.

Jis atspausdino knygą, apie kurią mes mažai girdime. Tai sutrauka idėjų, kurias jis patiekė Mokslų Akademijai Paryžiuje, lapkričio mėnesį, 1954 metais.

Jo konsideracijos eina pagal šias linijas:

Kas atsitinka, kuomet grupė mokslininkų eksploatuoja H bombą? Eksplozija išmeta į aukštį nuo 20 iki 25 mylių vieną tūkstantį milijonų tonų uolos ir dulkių.

Tame aukštyje siaučia taip vadinamos "džetinės srovės", nuolatės cirkuliuoja uraganai. Jie eina iš vakarų į rytus. Per porą savaičių apskrieja visą žemės kamuolį.

Su savimi jie neša didelį kiekį labai smulkių dulkių, kurias eksplozija padarė radioaktyviomis, ir kurios sudaro dulkių sluoksnį atmosferoje, kuris trunka ištisą mėnesį. Šis sluoksnis veikia kaip atmosferinis filteris (koštuvas) ir žymiai sumažina saulės radiaciją, ko pasekoje susidaro žymus deficitas temperatūroje su visomis to pasekomis.

Sykį į dešimtį metų patį gamta eksploatuoja savo H bombas pavidale vulkaniskų eksplozijų. Krakato kalno vulkanas 1883 metais išmetė tiek dulkių, kaip gera H bomba. Pakaita ore tęsėsi tris metus. Pabaigoje buvo surasta, kad Europoje saulės radiacija buvo 15 procentų mažesnė.

Po Katmai ugniakalnio išsiveržimo Aleutuose 1912 metais, saulės radiacija sumažėjo 20 procentų, kaip kad buvo surasta Alžirijoje.

100 Eksplozijų

Nuo Hirošimos, mokslininkai išeksplodavo virš 100 nuklinių prietaisų, įskaitant tuziną ar daugiau H bombų. Vardan gražaus vardo "saugumas" jie sugadino gamtinį balansą, prie kurio visi gyvi organizmai buvo prisitaikę

dievą?"

"Paskui tariau jam: "Tu esi krikščionis, kaip kad aš musulmonas, tik tai dėl vienos priežasties — todėl, kad tu gimei krikščioniu. Aš pasi- lieku musulmonu, o tu turėsi būti krikščioniu, kol tu būsi po mano komanda."

Prie to galima pridėti tik tiek, kad tas grandinis būvė anglas iš Anglijos.

bėgyje milijonų metų. Jie sulėtino oro cirkuliaciją, pakaitė vėjų sistemą pasaulyje ir sumažino temperatūrą, ko pasekoje gali visas globas žymiai atšalti.

Tai labai rimtas dalykas. Bet kaip su lietuviu?

Kad būtų lietuvi, reikia, kad ore būtų mažų dalelių, dulkių, apie kurias kondensuotųsi vanduo. Mokslininkai sėja ore ledo dulkes, kad išsautus lietuvi.

Dulkės, kurias paleidžia į atmosferą H bombų eksplozija, kaip tik ir sudaro tuos branduolėlius, kurie reikalingi dėl lietaus. Apskaičiuojama, kad maža uranijaus bomba duoda milijoną radioaktyvių dalelių ant kiekvieno kubinio metro oro.

LB Vajaus Rezultatai

Liaudies Balso draugų ir draugių didžioji darbymetė pasibaigė. Šios darbymetės vėjais rezultatai pralenkė daugelio pirmiau vestų vėjais rezultatus. Laikė šio vėjais gauta 92 naujos prenumeratos ir \$3,980.12 aukų.

Šiuo laikotarpiu pažangiam laikraščiui gauti tiek naujų skaitytojų ir sukelti tokia graži suma aukų, aišku, buvo nelengva. Mūsų vėjaininkams reikėjo nepaprastai ryžtingai pasidarbauti, o daugeliui rėmėjų teko atsisakyti kartais ir nuo labai reikalingo daikto įsigijimo, kad suteikus Liaudies Balsui reikiamą paramą. Dabar kolektyvio darbo ir pasiaukojimo rezultatais džiaugiasi visi pažangūs darbo žmonės, o ypatingai LB draugai.

Vėjaininkams būtinai bendra kvota nepavyko pilnai išpildyti. Baigiantis vėjais laikotarpiui dar trūko gauti aštuonių naujų prenumeratų ir \$19.88 aukų, kas tikimasi bus gauta su pavėluotais vėjais veiklos rezultatais, ar bus užpildyta iš vėjais užbaigtųjų parengimų.

Antros Rajonas Laimėjo LB Trofėją

Antro rajono draugai savo ryžtingu darbu ir gausiu pasiaukojimu šiame vėjais pralenkė visus kitus rajonus ir laimėjo LB trofėją, kuri praeitais metais buvo laimėta antro rajono draugų laimėto trečio rajono draugų. Prie pirmo trofėjos daug prisidėjo ir tas, kad jie gyvendami arčiau LB turėjo daugiau progų arčiau pažinti tikrąją savitą vaivarašči padėti, kas jiems

Aišku, tokių ir didesnių bombų eksplozijos paleidžia į orą tiek daug tokių dulkių, kurios gali išsauti lietingus laikotarpius. Gali pasiekti tokį laipsnį, kad iškiltų katastrofa. Kadangi gamtoje vandens garų kiekis vienodas, tai gali vienoje vietoje būti labai daug lietaus, o kitoje pasireikšti didelės sausros.

Pastaraisiais metais pastebėti oro nereguliarumai po visą pasaulį. Tokie nereguliarumai pasitaikydavo, bet jie nebūdavo tokie dideli, tokie ilgi. Tokių nebūdavo praėjusieji.

Meteorologai, žinoma, nepripažįsta, kad H bombos atsakomos. Bet Italijoje ir Japonijoje atsirado ir tokių, kurie pralaužė frontą ir meteorologų tarpe. Jie sako, kad yra ryšys tarp H bombų eksplozijų ir nereguliarumų atmosferoje.

Po 20 ar 30 metų gal visi pripažins šį faktą, bet gal tuomet bus per vėlu.

ir buvo didžiuoju paraginimu energingiau darbuotis ir gausiau paremti Liaudies Balsa.

Baigiantis vėjais rajonai pagal savo kvotų išpildymą liko išrikiavę sekančiais: pirmoj vietoj — antras rajonas; antroj vietoj — trečias; trečioj — ketvirtas ir ketvirtoj — pirmas rajonas.

Rajonai savo kvotas išpildė sekančiais:

Pirmas rajonas gavo 9 naujas prenumeratas ir \$762.40 aukų. Kvota buvo 25 naujos prenumeratos ir \$700 aukų. Išpildyta 73 nuosimčiai.

Antras rajonas gavo 38 naujas prenumeratas ir \$1,711.12 aukų. Kvota buvo 40 naujų prenumeratų ir \$1,300 aukų. Išpildyta 113 nuosimčių.

Trečias rajonas gavo 5 naujas prenumeratas ir \$591 aukų. Kvota buvo 10 naujų prenumeratų ir \$500 aukų. Išpildyta 84 nuosimčiai.

Ketvirtas rajonas gavo 7 naujas prenumeratas ir \$347.60 aukų. Kvota buvo 10 naujų prenumeratų ir \$450 aukų. Išpildyta 74 nuosimčiai.

Iš JAV gauta 28 naujos prenumeratos ir \$568 aukų. Iš ten tikėtasi gauti apie 20 naujų prenumeratų ir apie \$1,000 aukų.

Pirmi trys rajonai savo aukų kvotas išpildė su gražiais kaupais, bet naujų prenumeratų gavime juos pralenkė JAV draugai ir kai kurios rajonus ketvirto rajono draugai, nors aukomis jie skaudžiai atsilikę paliko nuo pirmųjų trijų rajonų.

Vėjaininkai ir Jų Lenktynių Rezultatai

Vėjais veiklą žymiai gerino darbščiujų vėjaininkų lenktynės. Visose didesnėse vietovėse vėjaininkai susibūrė į grupes sutartinai lenktyniavo su kitų vietovių vėjaininkais. Tiesa, buvo ir eilė pavienių vėjaininkų, kurie spaudoje buvo žinomi po vietovių pavadinimais. Torontiečiai lenktyniavo su montrealiečiais ir kartu tarpusavyje. Jie laimėjo vėjaininkų čempionatą, o jų vėjaininkas A. Karpavičius, kuris gražiai lenktyniavęs su J. Valaičiu, išėjo vėjais čempionu. Jam čempionatas neatėjo veltui. Jis laike šio vėjais su maža draugų talka gavo 9 naujas prenumeratas, 72 atnaujino ir įvairiais būdais sukėlė \$106 savitraščiui pparamos. Apart minėtų vėjaininkų Toronte gražiai pasidarbavo J. Mockaitis, A. Daukantas, T. Rimdžius ir keletas kitų.

Pirmiems penkiems vėjaininkams ar jų grupėms skirtas dovanas laimėjo sekančieji vėjaininkai:

Pirmą dovaną, \$25.00, laimėjo Toronto vėjaininkai.

Antrą dovaną, \$20.00, laimėjo Montrealo vėjaininkai.

Trečią dovaną, \$15.00, laimėjo Winnipegio vėjaininkai.

Ketvirtą dovaną, \$10.00, laimėjo Vancouverio vėjaininkai.

Penktą dovaną, \$5.00, laimėjo Hamiltono vėjaininkai.

Baigiantis vėjais LB vėjaininkai pagal vėjais punktus liko išrikiavę sekančiais:

Toronto vėjaininkai	1,688
Montrealo vėjaininkai	1,160
Winnipegio vėjaininkai	381
Vancouverio vėjaininkai	330
Hamiltono vėjaininkai	252
Windsoro vėj.	235
Port Arthur vėj.	205
Rochesterio vėj.	145
Chicagos vėj.	137
Brooklyno vėj.	123
Detroito vėj.	106
Red Lake vėj.	93
So. Bostono vėj.	73
Sudburio vėj.	66
Lethbridge vėj.	41
Kapuskasingo vėj.	40
San Francisco vėj.	39
Worcesterio vėj.	37
Baltimore vėj.	37
Waterburio vėj.	34
Tillsonburg vėj.	32
Skotijos vėj.	29
Hartfordo vėj.	26
Brocktono vėj.	26
Blairmore vėj.	25
Prince George vėj.	23
Uranium City vėj.	23
Philadelphia vėj.	22
Timmins vėj.	22
Atikokan vėj.	20
Elizabeth vėj.	20
Rockfordo vėj.	17
Clevelando vėj.	15
Niagara Falls vėj.	13
Freesoil vėj.	13
Miami vėj.	12
Rodney vėj.	12
Scrantonio vėj.	11
Patersono vėj.	10
East Caulee vėj.	10
Lawrence vėj.	10

Leitenantas generolas Hans Speidel, kuris vadovavo Hitlerio armijoms kare prieš sąjungininkus, neseniai buvo numatytas NATO jėgų Europoje komandierium.

Ottawos vėj.	9
Aurora vėj.	8
St. Catherine's vėj.	8
Lawell vėj.	7
Crowland vėj.	7
Natal vėj.	6
Revelstoke vėj.	6
Binghamton vėj.	6
Genesee vėj.	4
West Lin vėj.	4
Auburn vėj.	3

Nuo virš vardinųjų eilės vietovių vėjaininkų pastangų priklauso šio vėjais pasekmės. Jų ryžtingas darbas ir pasiaukojimas suteikė galimybę Liaudies Balsui toliau tęsti savo garbingus uždavinius betarnaujant lietuviams darbo žmonėms jų kultūrinė ir visuomeninė veikloje už geresnę ateitį darbo žmonėms.

Liaudies Balsas įžengęs į dvidešimtį penktus savo gyvavimo metus. Šie metai yra jubiliejiniai metai dėl Liaudies Balso. Visus skaitytojus, vėjaininkus, rėmėjus, simpatikus ir lietuvių darbo žmonių organizacijas prašome ruošti ir imti dalyvumą atžymėjimui Liaudies Balso 25-ųjų metų sukakties.

Tik ką pasibaigęs LB vėjais davė džiuginančius rezultatus todėl, kad visi vėjaininkai energingai darbavosi, rėmėjai gausiai parėmė ir tarpe visų buvo nuosirdžiausia kooperacija. Šia proga reiškiu nuosirdžiausią padėką visiems LB skaitytojams, rėmėjams, o ypatingai vėjaininkams už puikią kooperaciją vėjais pravedimo reikaluose.

K. Kilikevičius

600,000 ŽMONIŲ UZDARYTA KEMPESE

LONDON. — Ryšium su atsilankymu Malajų atstovų Londone iškilo viršūn, kad britų valdonai Malajuose turi uždare stovyklose 600,000 malajiečių, vyrų, moterų ir vaikų. Britanijos, Australijos ir Naujosios Zelandijos kariiviai valdo Malają su ginklo pagalba.

Montrealo žinios

Statybos Darbininkai Laimėjo Algų Pakėlimą

Apie 65,000 statybos darbininkų Montrealo ribose, pasirašydami naują darbo sutartį su samdytojais, gauna algų pakėlimą po 20 c. į valandą. Sutartis liečia virš 5,000 statybos kontraktorių Montreale ir 25 mylių pločio apylinkė. Sulig sutarties, 10 c. į valandą bus pakelta darbininkams nuo balandžio 1 d. ir tiek pat nuo balandžio 1 d. 1958 m. Tačiau sulig naujos sutarties, iš vienuolikos religinių šventadienių, kuriomis, jei statybininkai dirba, gauna dubeltavai mokėti, keturi šventadieniai atimama, būtent: Visų šventų, Nekalto Prasidėjimo, Trijų Karalių ir Šeštinių dienos.

Su nauju pakėlimu, statybos industrijoje darbininkų algos sieks nuo \$1.40 į valandą paprastiems darbininkams iki \$2.20 lavintiems.

Darbininkus atstovauja "Montreal Building Trades Council (CLC)" ir "Montreal Building Trades Syndica-

tes (CCCL)" unijos. Abi, tačiau, vedė derybas bendrai ir abi kartu pasirašė kolektyvę darbo sutartį.

Mokytojai Nerezignuos

Angliškai kalbančių katalikų mokyklų mokytojai per kurį laiką vedė pokalbius ir buvo priėję išvados ateinančią vasarą masiniai rezignuoti iš mokytojų profesijos dėl to, kad jų algos labai žemos ir jie negali gauti patenkinimo iš Katalikiškų Mokyklų Komisijos. Tačiau per eita savaitę mokytojų federacijos susirinkimas nutarė nerezignuoti. Jie tokio tarimo priėjo vaduodamiesi tuo, kad vaikai katalikiškose angliškose mokyklose neturi nukenėti vien už tai, kad valdžios autoritetai neturi susidomėjimo jaunimo apšvieta.

Jie taipgi nutarė instruktuoti savo advokatus, kad jie imtųsi teisminių žygių prieš Kvebeko Darbo Santykių Komisiją, kuri angliškų katalikų mokytojų federacijai išdavė vieną bendrą čarterį su

kita organizacija, atstovaujanti francūziškai kalbančius mokytojus.

Detektyvų Agentūra Priversta Atmokėti Klitentui

Viena europietė emigrantė kreipėsi į privatišką detektyvų agentūrą — Reliable Detective Bureau — kad jai padėtų surasti jos sužieduotinį. Vienas iš agentūros narių paėmė iš jos pinigus, bet sužieduotinio nesurado ir, veikiausiai, jo ir neieškojo. Emigrantė patraukė agentūrą į teismą. Nors teisme detektyvų agentūros viršininkas teisinosi, kad jis nieko nežina, kad jo darbininkas paėmęs iš merginos pinigus, teisėjas visvien pripažino agentūrą atsakomą ir priteisė merginai atmokėti \$1,043.

Priteisė, Kad Miestas Atmokėtų

Mrs. J. McClintock, 70 metų amžiaus našlė, eidama skersai gatvės užkabino koja gatvėje buvusią didelę skylę, puolė ir sunkiai susižeidė. Nors teisėjas dalinai pripažino kalta senelę, kad ji neatsargiai ėjo per gatvę, bet kartu pripažino ir miesto kaltę, kad bėgyje 24 valandų skylės neužtaisė, todėl jos reikalavimą iš miesto padengimui nuostolių \$3,066, pusiau patenkino — priteisė jai išmokėti \$1,533.

J.—

Iš KLLD C.K. Raštinės

Pradedant Naujus Metus

Pradedant naujus metus tenka bent paviršutiniai pažvelgti į mūsų Draugijos veiklą, atsiėkimus bei nuostolius praėjusiais metais ir taipgi į mūsų užduotis šiais metais.

Vienas iš žymiausių mūsų Draugijos atsiėkimų 1956-tais metais yra įgyvendinimas LLD kuopų atstovų suvažiavimo, kuriame pagal atstovų nutarimą, persiorganizuota iš LLD į Kanados Lietuvių Literatūros Draugiją, su savo Centru Kanadoje. Šis persiorganizavimas paliks Kanados pažangiems lietuviams istoriniu. Ant kiek jis bus naudingas, priklausys nuo Centro bei visų šios Draugijos narių veiklumo.

Liko išleista "Taikos ir Gerbūvio Klausimais" brošiūra, kurią parašė drg. Z. Janauskas. Kanados lietuviai daugumoje teigiamai apie ją atsiliepė.

Nors vąjus nebuvo vedamas, tačiau gauta keletas naujų narių. Už naujų narių gavimą kreditas priklauso Torontui ir Vancouveriui.

Didelė padėka priklauso KLLD nariams bei pažangiems Kanados lietuviams, kurie nuoširdžiai darbuos dėl vienintelio pažangaus

Kanados lietuvių laikraščio Liaudies Balsas, laike jo vąjaus. Jų nuoširdus darbas ir gausios aukos suteikė laikraščiu tvirtą paramą dėl jo išsilaikymo 1957 metais. Pažangūs Kanados lietuviai tikrai gali tuomi pasididžiuoti.

Aštuonios KLLD kuopos: Hamiltono, Windsor, Timmins, Red Lake, Ottawa, Lethbridge ir Vancouver užsimokėjo duokles pirmame metų pusmetyje, įsirašydamos į garbės sąrašą. Sudburis irgi pasimokėjo, bet jau antrame pusmetyje. Visos kitos kuopos duoklių pasimokėjime yra geresniame stovyje kaip jos buvo pradžioje 1956-tų metų.

Draugijos Nuostoliai

Su didele širdgėla tenka pažymėti, kad nelaboji mirtis, ant kiek mums yra žinoma, 1956 metais išplėšė iš mūsų tarpo tris mūsų Draugijos narius-res. Būtent, V. Kaptainienę. Ji yra buvusi ilgametė mūsų Draugijos narė ir taipgi viena iš darbščiausių Toronte draugijų parengimuose šeiminkė.

A. Sirgeda, Port Arthur, Ont., taipgi ilgametį mūsų Draugijos narį ir gerą Draugijos rėmėją, ir J. Banionį, iš Montreal, Que.

Lai jie ramiai ilsisi ir laijems būna lengva Kanados žemė.

Penki mūsų Draugijos nariai grįžo į Lietuvą. Jiems tenka tik palinkėti geros sėkmės.

Mūsų Uždaviniai Šiais Metais

Vienas iš svarbiųjų mūsų uždavinių, pradedant Centru ir baigiant pavieniais nariais, yra rūpintis, kad naujai įkurta KLLD progresuotų, stiprinti ją visais galimais būdais, plečiant kultūrinę veiklą ir didinant ją narių skaičiumi.

KLLD kuopų užduotis iš anksto planuoti ir rengtis prie pravedimo Draugijos stiprinimo - didinimo bei spaudos platinimo vąjus, laike gegužės mėnesio. O kaip būtų gražu, jei kiekvienas mūsų Draugijos narys bei narė įsipareigtume ką nors atlikti laike virš minėto vąjus dėl Draugijos labo. Taipgi labai pageidautina, kad kiekvienas senas narys-narė pasimokėtų duokles laike vąjus.

KLLD narių ir kartu visų pažangiųjų Kanados lietuvių uždavinys rengtis tinkamai atžymėti Kanados lietuvių pažangaus laikraščio Liaudies Balsas 25-rių metų gyvavimo bei mums tarnavimo sukaktį — jubilių, kuris įvyks šiais metais rudenį.

Kanados lietuviai, o ypačtingai kuopos, kurių nariai

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą

Moderniškiausių Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kančijų sugadinimo.

Prašome Visus Siųsti Savo

FURCOATUS - FUTRAS

Zieminius ir Vasariškus Drabužius

Mūsų Modernišką Storage.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Chruuch Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akuščijos ir Venerinių Egų

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. per pietų

Siuntiniai į Lietuvą

Esame susitarę su "Ukrainska Knyha" Toronte dėl sumokėjimo mūto Kanadoj

Galite Siųsti Siuntinius Per Mūsų Firmą

MONTREAL OVERSEAS PARCEL SERVICE (Reg'd)

4112 St. Lawrence Blvd.

Phone PL. 4725 — Montreal, Que.

Taipgi siunčiam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Taipgi priimam ir naudotus daiktus.

Naujas adresas: 4158 St. Lawrence Blvd.

Nuo gruodžio 15, 1956.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1176 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELAIR 4860

Montreal 2, P. Q., Canada

Vasa
prieš 20
demokra
Malickas
vičius ir
tą sukak
ti bent
užuojaut
draugam
nas Kan
vis-vė p
sukaktį,
mui pale
giau, neg
vo atidu
už liaudi
ves tiek
kitės bra
toš Ispa
būna ju
pasiauk
siems pa
nenutolt
dies reik
Kiti Dra
Gruod
išsiuntin
kuopoms
kalais la
kad viso
diskusav
muose,
tik viena
Ont. La
atsiliepi
Duoklės
KLLD
beveik
duokles
Centro
reikalav
Bravo h
Toron
rą pluoš
jos reik
Aukojo
Mackevi
Rutkaus
tiečiai.
Paden
Gerbūvi
Siųsk
314
Siunči
Siur
F
Atdar
DO
G
kurier
siųsd
telefo
Mes
Taip
LE

prieš 20 metų žuvo kovoje už demokratiją Ispanijoje — Malickas, Butrimas Grigara- vičius ir Alksnis, — privalo tą sukaktį tinkamai atžymėti bent pareikšdami viešą užuojautą jų giminėms bei draugams. Beabejo, kiekvienas Kanados pažangus lietuvis-vė prisimenant tą liūdną sukaktį, žuvusiųjų pagerbimui palenks galvą. Jie daugiau, negu kad to užsitarnavo atiduodami savo gyvybę už liaudies reikalus. Nuo savęs tiek galiu pasakyti: ilsėkitės brangūs draugai saulėtos Ispanijos žemėje ir lai ji būna jums lengva, — jūsų pasiaukojimas lai būna visiems paraginimu niekuomet nenutolti nuo kovos už liaudies reikalus.

Kiti Draugijos Reikalai

Gruodžio pabaigoje buvo išsiuntinėti visoms KLLD kuopoms, šios Draugijos reikalais laiška. Mes tikimės, kad visos kuopos laiškus apdiskusavo savo susirinkimuose, bet iki šiol atsiliepė tik viena kuopa — Hamilton, Ont. Laukiame visų kuopų atsiliepimų.

Duoklės ir Aukos

KLLD Hamiltono kuopa beveik pilnai pasimokėjo duoklės už 1957 metus ir Centro Komiteto specialioms reikalams paaukojo \$20.00. Bravo hamiltoniečiams!

Toronto kuopa pridavė gerą pluoštą duoklių ir Draugijos reikalams \$2.85 aukų. Aukojo: P. Gutauskas, A. Mackevičius po \$1.00 ir A. Rutkauskas 85 c. Visi torontiečiai.

Padengimui "Taikos ir Gerbūvio Klausimais" bro-

šiūros išlaidų aukomis prisidėjo dar: montrealiečiai B. Juraitis \$2.00; J. Mikaliūnas ir Rosemontietis po \$1.00; J. Petronis 85 c. ir Tonis 45 c.

Torontiečiai Mrs. Drabata ir V. Zilinskas po \$1.00.

Per Liaudies Balsą aukojo: M. Torontietė, Mimico, Ont., ir A. J. Pečkaitis, Toronto, po \$1.00; J. Makštelė, Prince George, B. C., 50 c. ir keletas po mažiau.

Montrealiečiai: Jurgis per J. Lesevičių \$1.00; Rosemonto Jonas 50 c. ir vienas mažiau.

Prie brošiūros atspausdinimo išlaidų padengimo iki šiol jau prisidėjo 203 šio reikalo rėmėjai su \$185.85. Gautas perviršius liks sunaudotas įkūrimui centralinio knygyno.

Visiems už aukas didelis proletariškas aciu.

P. Gutauskas

KLLD C.K. sekretorius, P.O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

(Atkelta nuo 2 pusl.) atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Mikazos \$1.00 aukų.

P. Stankevičius, London, Anglija, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir prisidėjo nuo J. Sharkus 12 šilingų (\$1.65) aukų.

M. Vidruk, Winnipeg, prisidėjo atnaujintų prenumeratų ir nuo Jono Savicko \$1 aukų.

J. Rozukas, Toronto, atnaujino prenumeratą Lietuvos.

M. Wenskaitis, Montreal, prisidėjo atnaujintų prenu-

meratų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

J. Zemaitis, Montreal, \$1; P. Daukšys, Bellevue, Alta., \$2.00;

J. Miliauskas, McKees Rock, Pa., \$1.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai aciu.

Administracija

Kokia Nelygybė

Trys šeimos Jungtinėse Valstijose bendrai paėmus turi \$11,947,000,000. Tai yra, tiek visokio turto priklauso joms. Tomis šeimynomis yra Rokfeleriai, Dupontai ir Melonai.

Dvidešimt metų atgal, depresijos metu, šios trys šeimos valdė \$1,362,000,000. Taigi, per 20 metų jų turtas

išaugo 8 kartus.

Jeigu 1,000,000 amerikiečių turi turto po \$11,947, tai jų turtas vos prilygsta tų trijų šeimynų turtui. Be abejonės, daugelis amerikiečių turi po \$11,000 ir daugiau, bet labai daug amerikiečių neturi ir po tiek.

Minėtos šeimynos yra pačios turtingiausios. Bet yra nemažai kitų šeimų, kurios skaito turtą milijonais ir milijonais. Tuo tarpu milijonai amerikiečių neturi net savo namelio, turi gyventi pas kitus.

T. Z.

Odos ODOS Odos

Priežastis, kad tiek daug jūsų tautiečių perka odas pas mus, yra ta, kad pas mus pigiausias kainos ir mes turime visokių rūšių odų dėl batų ir pusbačių.

Visi reikmenys dėl aukštų batų \$10
Užsakant naudokite Money Orderius

ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.

466 Bathurst St., Toronto (į pietus nuo College St.)
Šeštadienį atdara visą dieną

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius iš naujų ar dėvėtų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:
1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.
WINNIPEGE: — 887 Main St.
EDMONTONE: — 10803 — 95 St.
VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos pasiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokesį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nespakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA
2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA
1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.
Telefonas: LE. 2-8923

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainiska Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų.

Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti

Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelėlių, odos ir avalynės.

Atdara nuo 10 v. ryto iki 7 v. v., išskyrus sekmad.

DOMĖS!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit

Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čieptų (nuo vaikų paralyžiaus)

VALTMAN'O
DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"
LE. 6-2139 Toronto

A. GUDAITIS-GUZEVICIUS

Mano Ožkytė

(Apsakymas)

(Taša)

Vežiką nusisamdėme Se-namiestyje. Jau buvo pava-karys, aš paprasčiau pastaty-ti būdą, kad neužlytų, nes emė niukstyti. Mes pato-giai susėdome gilioje "fiak-ro" kajutėje ir tyliai nulín-gavome iki vietos. Pašto sky-rius dar tebeveikė, ir aš pa-prašiau įvažiuoti į kiemą "iš antros pusės", kur papras-tai gabenami pašto siunti-niai. Čia liečiau vežikui su-stoti ir puoliau ieškoti spaus-tuvės rinkėjo.

Draugas rinkėjas pasirodė esąs punktualus. Jis dirbo iš-žisas tris dienas nemiegojęs, — darbavosi lyg mašina. Jo palaiminto triūso dėka aš da-bar galėjau patiekti platinto-jams didžiulį kiekį spaudos, kurį buvo verkiant reikalin-ga! Stvėriau du pundus, nu-nešęs padėjau į "fiakra", stvėriau dar du, ir dar du tebelaukė manęs tamsiame kiemo kampe, ties spaus-tuvės sandėliuku. O jau veži-kas emė dairytis:

— Tai ne sunkvežimis gi čia!

— Nieko, nieko, pridėsiu penklitį! — apraminau aš jį. — Tik gerai nuvežk...

Kai aš atsisėdau šalia Ož-kytės ir atspūčiau, vežikas pamažu išsuko iš kiemo ir iš lėto, neragindamas kuino, patraukė į Medicinos fakul-teto rūmus. Mažytė emė kaž-ko nerimauti. Dukart ji dirsel-telėjo pro nedidelį langelį "fiakro" užpakalyje. Paskui reikšmingai linktelėjo galvą į vežėją, kuris sėdėjo aukš-tai, ir kai aš, pastebėjęs jos nerimą, prisilinkau arčiau, ji pakėlė galvelę į mane ir pakuždėjo:

— Buvau visai pamiršusi: šiandien dežuruoja šveico-rius-šnipas!

Man nudiegė širdį: "O kad ji dundulėlis!"

— Ką gi darysime? — pa-kuždėjau aš.

— Nežinau, gal ir nebus nieko... Bet tau negalima ten rodytis...

— Tada vežkim vis tiek! Reikia veržtis šturmu! Pa-čioj šnipo panosėj sunėsi krovinį kartu su vežiku! Tik nieko nebijok! Neišsiduok, nors čia kažin kas! Kuo ra-miau įviską atliksi, tuo ge-riau! Aš nesirodysiu, nes tuoj įtars, o tu — nekaltas ėriukas!... Tik ramiau!

Kur ten buvo kalbėti apie ramybę! Ji visa drebėjo smulkiu nervingu virpuliu, ir aš ėmiau dėstyti uždavinio elementus:

— Kai sustojame, aš duo-du pinigų vežikui, jis padeda

tau nešti. Inešate viską vie-nu kartu ir padedat prie pat prekystalio, ir tu tuoj užra-kink viską. Jau po darbo va-landų, todėl galėsi niekam nieko neatsakinėti: "kas at-vežta ir po kiek"... O naktį pernešim viską! Geriausia į rūšį, kur centrinio šildymo krosnys. Paskui, paryčiu, at-eis draugai, ir išdalyšim vis-ką. Tik tu nebijok!...

Ir Ožkytė dėjosi nebebi-janti, nors ir labai drebėjo. Ji sunėšė viską pro pat žval-gybininko nosį, užrakino, dar pasisukinėjo ties spinta, pa-skaičiavo pašto atvirukus ir ženklukus, užrašė į sąrašą dienos pajamas ir tik tada išėjo, kai šnipaujantis sar-gas emė gesinti šviesas...

Aš nekantraudamas lau-kiu jos mūsų sutartose vie-toje ties Kauko laiptais į Ža-liakalnį.

— Na, kaip?

— Gerai! Viskas gerai! — sušuko ji ir prisiglaudė prie manęs.

Po tokio nervinio sukrėti-mo ji labai palinksmėjo, pa-gyvėjo. Sakėsi — laiminga! Ūmai ji stabtelėjo, pažvelgė į mane kažkokiu ypatingu žvilgsniu ir ūmai pasistiebu-si pabučiavo mane į skruos-tą!

Ak, mano Ožkyte! Jos akyse aš buvau tapęs didvy-riu! Stovėjau akimirksnį kaip apstulbęs.

— Tai tau už viską! — pa-sakė ji, truputį pakrikusi.

Ar aš turėjau tai laikyti atpildu už savo antifašistinę veiklą? Manau, ne... Bet, tikėkite, kad man buvo be-galo malonus, be galo bran-gus tas pabučiavimas!... Aš stvėriau ją į glėbį, pakelčiau ir apsaukau, kaip koks lauki-nis! Ji net truputį nusigan-do... Bet vis dėlto, mes prie-ėjome jos namus labai gerai nusiteikę, ir iš viso nuo to vakaro prasidėjo mūsų drau-gystė...

Ožkytė neturėjo tėvo. Mo-tina buvo pradžios mokyklos mokytoja ir leido dukterį ir sūnų į mokslus, didžiausio pasiaukojimo savo vaikams įkvėpta.

— Aš ją labai myliu, — sakė man apie motiną Ožky-tė. — Nebijok, tu jai patik-si... Ir broliui taip pat... Bet į jos namus aš ilgai dar nepatekau...

Negi galėjau aš paskėsti svajonėse! O vis dėlto saldu buvo pasvajoti klajūnui, be-namiui, iš kalėjimo į kalėjimą mėtomam "politikui" apie tokią ramutę prieglau-dą... Ne, ne! Aš visai neke-tinau nieko išsivadėti! Aš nė

vienai valandėlei nesilioviau sukęs pavesto man "krump-liaračio" spaudos ceche: kartu su Ožkyte vežiotasis leidinys buvo išsiuntinėtas ir seniai išplatintas. Antifa-ko-nitetas jau ruošė kitą žur-nalo numerį. Gyvenimas tuo tarpu vis labiau rūstėjo. Man teko dirbti jau šiek tiek ir organizacinio darbo... Kar-tais aš pavėluodavau į redak-ciją, kartais suvėlindavau neišvengiamus "vertimus iš prancūzų kalbos", bet leidė-jas nerūstavo, tik raukėsi: aš, tur būt, buvau jam šiuo tarpu reikalingas...

O aš mažai tekrepiau į tai dėmesio... Neturėjau pa-kankamai laiko net išsiaiš-kinginti viską su Ožkyte: net į jos namelius dar nebuvau į-kėlęs kojos!... Ir štai, viena kartą, man nesant, redakci-jojė buvo padaryta krata. Policininkai išlaužė mano stalčių ir rado reikalo man inkriminuoti rašinėį, kuris buvo pavadintas "Kareivių ilgesys, laisvas vertimas iš prancūzų kalbos: autorius A. Dodė"...

Pasirodo, buvau visai pa-miršęs, kad šis rašinėlis at-sidūrė antifašistinėje spaudoje, o aš nesunaikinau jo juodraščio. Jį rado mano stalčiuje. Aš buvau vertėjas iš prancūzų kalbos, o rašinė-lis pakrikštytas taip pat "vertimu iš prancūzų kal-bos"...

Tas vertimas pasirodė poli-cijai per daug nutolęs nuo originalo:

— Alfonsas Dodė sau, o jūsų rašinys vėl sau. — pa-reiškė man tardytojas. — Tik kur žinote apie tuos įvykius su kareiviais?...

Aš nieko neaiškinau ir dėl to netrukus vėl atsidūrėu tose pat kamerosė, kur su tokiu vargeliu man teko pa-slapčiomis susipažinti su Al-fonso Dodės originalais. (Aš manau, jis man dovanos už nesvietišką jo novelės iškraipymą)...

Pakamavę būsimojo teis-mo ir bausmės perspektyvo-mis, manė vis dėlto nubaudė išstrėmimu...

— O—

Isikūrimas

Šakių daboklė buvo pasta-tyta "gaspadoriška! — triu-tai ir patikimai (Smetonos valdžia kalėjiniams skyrė daug dėmesio).

Mes — keturi tremtiniai iš Kauro — tįsojome ant pūko medinių guolių ir žūrėjome į naujas daboklės sienas, stengdamiesi nematyti jų ir negirdėti neramios urgesio savo viduriuose: jei visą pa-rą mums niekas nedavė val-gyti. Neturėjome nieko, nes buvome surankioti naktį il-gai tardyti, varinėti po Kau-ro nuovadijų ir žvalgybos departamento urvus, paskui kone savaitę — iš daboklės į daboklę "etapo kelius" tre-miami įvairiais būdais, įvai-

riausiomis susisiekimo prie-monėmis.

Tokio užkampio, koks te-ko mums, vargu ar kas gy-venime pasigestų kada. Ge-ležinkelio jokio. Plentas, lyg apendicito žarnigalis, bai-giasi šiame kampe, niekur nenueidamas, niekur nenu-veddamas. Nemunas laiko apglėbęs apskritį iš dviejų pusių, o iš trečios — niūri, grėsminga hitlerinės Vokie-tijos siena. Net ir pabėgti iš čia galima buvo tik tuo vie-nu keliu, tuo nelemtu akluo-ju žarnigaliu, kuriuo mus čia atgabeno, pakeliui supa-žindindami su visomis da-boklėmis, su visais policis-tais...

Du iš mūsų pasisakė moką žemės ūkio darbą, vienas — siuvimo amatą, o aš — nie-ko. Ir štai visi laukėme, kaip bus išspręstas kiekvieno li-kimas... Iškentę vieną parą be maisto, emėm baladoti į duris ir pabėdome savo ger-kles, šaukdami daboklės sar-gas. Daboklės stovėjo nuoš-aliai, ir mūsų triukšmas tegal-ėjo pasiklysti tik vieną sarga, o jis, priėjęs tyliai už sien-os, atėmė nieko negirdįs. Mes šūkavom, kiek tik į-stengėm, o jis — kiek tik į-stengė tyliau glūdėjo ir ne-atsiliepė.

Pagal pavakariu jis ė-mė žvilgtelėti raktus. Prasi-klėjo padėties aiškinimas:

— Sekmadienis tik šven-tė! O vakar jumi atvarė po piet, vėlai. Donas apskrities viršininkas tik ligi keturių būna... Kas gi jumi dienpi-ėgius duos? Aš tik neturiu! Ir šiandien policija nedirba!

O, kad ji niekad ir nedirb-tų, toji policija!

Kas tik daugiau būtų gulėti ant pilko lentų alkaniems, mes išėjome mainuoti. Kai iš-dėlavome visas iš eilės kau-nietas, jų darų mėgstama-sias: "Mažiau, pamačiau ją per langą", ir "Kraugerių kvailija", "Avanti, popolo", ir "Orašoni kalviai", ir vi-sa kita, — daboklės sargas atsirado vėl ir emė grasinti policijai.

— Taigi jos nėra!

— Atsiras!

— O tu geriau atrask pro-kuregą!

— Pabūtera! Jumi? Tik jau ne čia, ne Šakiuose! — nusijuokė jis ir nuėjo sau...

Ir mes dar pavome, iki nuo-vargėms išsėmė...

... Bet atsirado dienpini-giai, būti tuo šio ryto, at-sirado ir stalto, bet tik to-kiu, kol užėjo mums pirk-ti gėrų ir tik tokiomis kai-nomis. Kėdės jam patiko. Būta atstovo ir policijos ga-lūnais: jėga, tiesa, neturėjo tokių patogių išvaizdos, kaip įdarbinamoje sostinėje, bet vis dėlto buvo kūningi ir gėdžingai... Mūsų nuvarė į apskrities viršininko istaigą, ir visą pusvalandį mes stebėjome,

kaip rinkosi "paviečio rėdy-bos" aparatas ir kaip intere-santai spraudė įvairiems to aparato pareigūnams prašy-mų lapelius ir kas litą, kas penklitę, kas dešimtlitę — pagal išgales...

Netrukus, mus po vieną iš-kvietė į kabinetą.

Likau pats paskutinis, bet negalėjau sužinoti, kuris kampaš kuriam mano drau-gui teko, nes policininkai pak-skubomis išsivėsdavo kiek-vieną, neleidę nė delno pa-spausti...

Pagaliau paskelbė mano eilę.

Įėjau į puošnų kabinetą. "Paviečio dievo", pasirodo, būta trejybėje: šalia jo sėdė-jo už didelio stalo dar dvi "asabos": vienas pilkai mels-va uniforma su tamsiai mė-lynomis siūlėmis, kitas tokia pat pilkai melsva su iprasti-nėmis — raudonomis siūlė-mis. Tai buvo slaptosios ir viešosios policijos viršinin-kai, ir "paviečio dievas" be-sikalbėdamas dairėsi čia į vieną, čia į kitą, matyti, de-rindamas su jais jau iš anksto suplanuotą "ataką".

Iš jų gudravimų paaiškė-jo tik tai vienas dalykas — kad jie labai gilios provinci-jos atsilikėliai ir kad jiems labai toli iki savo rafinuotų sostinės kolegų. Mano stato-ki atsakymai ir jų klausimus sudarė labai nedarnią atmo-sferą šios trejybės kabinete, rezultate buvo ilga mįslinga pauzė, kryžminis trejybės susižvalgymas ir pagaliau perėjimas prie užbaigos ak-to.

"Paviečio dievas" ūmai at-rakino stalčių ir ištraukė iš jo kažin kokį popierių. Kai pradėjo skaityti jį, supratau, kad tai mano tolesnio liki-mo lemtis, kuri kanceliaris-tų kalba vadinasi trumpai "nutarimu".

Nutarimas buvo patiestas ant stalo, ir aš turėjau jį pats perskaityti ir gerai iš-dėmėti:

"Tūkstantis devyni šimtai trisdešimt devintųjų metų lapkričio mėnesio penkiolik-tą dieną, aš, Šakių Apskri-ties Viršininkas, nutariau iš-tremtąjį Universiteto Huma-nitarinių Mokslų Fakulteto Filologijos skyriaus laisvąjį klausytoją X... Y... ap-gyvdynti savo žinybos Ša-kių apskrities Sintautų vals-čiaus Ž-ų kaime".

Nepakeldamas galvos nuo stalo, apkrauto protokolais, "paviečio dievas" pasakė:

— Žmonės tenai raš-mūs, turttinn-nn-gi, tai-kinn-gi...

Patylėjo ir, pasižiūrėjęs į mane iš padilbų, pridėjo:

— Tenai nepaagituosite!...

— Nepaleisk iš rankų! — buvo pasakyta policininkui, kuris pavakariu gavo nuro-dymą pristatyti mane iš Ša-kių į Sintautus. Ir visą kelią jis sėdėjo mašinoje šalia ma-

neš, kažin žydriosios m vis dėbčiojo mis...

Tačiau Si mai dingo, na tik va sargo prieži autobus miestj, pra ne-kur re Sintautų tr čioti lempu talpose bu mose dar cifiksas sva ties viršaič dėbčiojo i kunigaikšč atsisėdau nuobodžia iki už ispū liustrados, ti stalai, a aukštosios atstovų. V nebloga: ša lėje ir lan Prisimines per dabokl pat šakių. tuo, kad ča las...

Tuo met klaikiai ne žuazija tik kus Hitler taip pat, k sę Lenkijo kraštą. Ra jos igula t Vilniaus n niai fašist dami sau nos, skelbė supti ir s jos dienos

Darbo ž viltys buy džija. Iš negalėjo s ir tos Arn dūs Vilniu vė siautej žiaurybės bradės a stovyklos ir smurtas

O darb pasakys l Partijos siškai užg partiniai l prasiskver nius antif ir į provie "ezopiškor arba prisi veikalų ve

Man ink timas iš A nieko bend nuostabiu riniais: iš tas tik va dinimas ir nių aplink sa kita lie dienybę:

"Paslapt dystė paj vonas pa taip buv pamfletin lę apie P atašės Piš žudystę P

nes, kažin ką gniaužė savo žygdrosios milinės kišenėje ir vis dėbčiojo į mane skersomis...

Tačiau Sintautuose jis ūmai dingo, palikęs mane vieną tik valsčiaus valdybos sargo priežiūroje. Paskutinis autobusas nudūmė į Naujamiestį, pradėjo temti, kurne-kur retai išsimėčiusiose Sintautų trobose ėmė švysčioti lempuotės, valsčiaus patalpose buvo tuščia; sute-mose dar kiek žybsėjo krucifiksas svarbiausioje vietoje ties viršaičio stalu ir niūriai dėbčiojo į mane pro stiklus kunigaikščių paveikslai. Aš atsėdėu prie pat durų ir nuobodžiauju, laukdamas, iki už įspūdingo barjero-baliustrados, kur buvo sustatyti stalai, atsiras kas nors iš aukštosios valsčiaus valdžios atstovų. Vis dėlto čia buvo nebloga: šilčiau negu daboklėje ir langai — be grotų! Prisiminęs ilgą etapą kelionę per dabokles ir areštines ligi pat šakių, raminausi bent tuo, kad čia jau kelionės galas...

Tuo metu Lietuvoje buvo klaikiai netikra padėtis: buržuazija tikėjosi, kad netrukus Hitleris prarys Lietuvą taip pat, kaip jau prarijo pusę Lenkijos ir visą Klaipėdos kraštą. Raudonosios Armijos įgula tebuvo tik viename Vilniaus mieste, ir smetoniniai fašistai, net nekvaršindami sau galvos dėl rytdienos, skelbė, kad tą įgulą apsupti ir sunaikinti tik "vienos dienos uždavinys".

Darbo žmonės, kurių visos viltys buvo surištos su Didžiąja Išlaisvinimo Armija, negalėjo suprasti: dėl ko net ir tos Armijos įgulai atsira-dus Vilniuje, fašistai nesilio-vė siautėje, dėl ko nesiliovė žiaurybės Dimitravos ir Pa-bradės akmenų skaldymo stovyklose, nesiliovė areštai ir smurtas po visą Lietuvą!

O darbininkai laukė, ką pasakys LKP.

Partijos spauda buvo visiškai užgniaužta. Mes — partiniai literatai — vos-vos prasiskverbdavome į platesnius antifašistinius leidinius ir į proviešius leidinius su "ezopiškais pasakėčiomis" arba prisidengę "klasikinių veikalų vertimais".

Man inkriminuotas "vertimas iš A. Dodės" beveik nieko bendra neturėjo su tuo nuostabiu autorium ir jo kūriniais: iš jo buvo paskolin-tas tik vardas, novelės pavadinimas ir kai kurie kareivi-nių aplinkos elementai... Vi-sa kita lietė aštriausią kas-dienybę:

"Paslaptingiausia žmogū-dystė pajūryje! Vienišas la- vonas pajūrio dykynėje!" taip buvau pradėjęs savo pamfletinę korespondenciję-lę apie Prancūzijos karinio atašės Pišono įvykdytą žmog-žudystę Palangos pajūryje.

"K. miestas buvo pilnas užsienio valstybių ambasadų ir pasiuntinybių. Naujau-sių markių limuzinai, plevė-suodami margaspalvėmis ve-liavėlėmis, skraidė gatvėmis lyg begarsės šmėklos. Ypač dažnai jos pradėjo važinėti gatvėmis, praužus nerimas-tingiems įvykiams, po kurių sugriuvo dešimtmečius riog-sojusį sieną tarp dviejų to paties krašto miestų: K. ir V. Sklido įvairiausių gandy, kad V. mieste yra pristaty-ta daugybė šarvuotų mašinių, kad ten privažiavę didžiųjų pabūklų ir priskridę neregė-tų oro laivų... Pasiuntinybių kariniai atašė labai dėl to nerimavo... O visų labiau-siai nerimavo mesje Pišona-s.

"Pajūrio sargybai suradus ties Palanga nepažįstamąjį su peršauta galva, žmonės pradėjo spėlioti: kas per vie-nas buvo nužudytasis ir ko-kie reikalai atvarė jį į tą dy-ką pajūrio smėlio krantą?... Jo drabužiai buvo visai nau-ji, nenunešioti, skalbiniai ga-na storo audeklo ir įžymėti numeriais, o galva — trum-pai nukirpta, tai tenka spė-lioti, kad nušautasis buvo arba pabėgęs kalnys, arba ligonis iš psichiatrinės gy-

dyklos, arba... kareivis.

"Netrukus policija uždrau-dė net spėlioti, kas buvo tas žmogus, kurį rado pajūry-je... Viskas buvo pridengta giliausios paslapties šydu.

"Laikraštiniškai nenuri-mo. Jie pirmieji surado mo-terį, kuri, kaip žinoma, daž-niausiai būna nuodėmių ir nusikaltimų ištakoje...

"Ir štai moteris tarė: "Mesje Pišon!"

"Laikraštiniškai moteris pasisakė žinodami, kas yra ponas Pišonas, bet nežinoju-si, kas yra žmogus trumpai nukirptais plaukais, gal ir kareivis. Jie gėrė su ta mo-terimi. Labai daug gėrė, ir Pišonas nemačiomis vis išpil-davęs savo taurę, o karei-viui pykęs dar ir dar.

"Paskui jie limuzinu nuva-žiavę trise ligi pajūrio. Po-nas Pišonas, palikęs juodu kopose, o pats leidęs kažin kokius signalus, kareivis vi-sa tai stebėjęs ir, matyt, stengsis įsiminti. Jis buvęs labai žvalus ir nieko nebijo-jęs...

"Ir ponas Pišonas pagali-au taip pat supratęs tai.

"— Tu turi nueiti į krū-mus ir palaukti, iki ateis mo-torlaivis! — įsakęs jis karei-viui. Ir tada kareivis pasu-

kęs į krūmelius, o Pišonas šovęs jam į pakaušį...

"Be kita ko, laikraštini-kai nustatė, kad tas ponas Pišonas vis dėlto buvo apsi-lankęs policijos departamen-te ir netgi aiškinosi tenai dėl lavono, kuris buvo rastas pa-jūryje...

"— Jis buvo atostogau-jantis kareivis iš... vienos bazės... — pasakęs mesje Pišonas. — Tai ne jūsų rei-kalas. Suprantate?... Atsa-kysime už jį mes, jei reikės iš viso atsakyti. Jis man bu-vo nebereikalingas... Vieną aš pasiėmiau, o šitas pasiro-dė netinkamas... Jis, mato-te, vis ilgėjosi savo kareivi-nių... Žinote: "Drum-bum-bum!" Norėjo klausytis ba-rabono garso...

"Taigi, — drum - bum-bum! Kareivinių ilgesys...

"O! Kokia nuostabi jo rinktinė brigada! O! Ritmin-go triukšmo pilni kazematai ir arsenalai!

"O! Mielas draugų būrys ir ilgesingas dainavimas apie plačiąją tėvynę vakarais, be-sidairant iš už aukštų karei-

vinės tvorų į miesto kalvas ir nepasiekiamas moteris...

"Taigi: — Drum-bum-bum! — pasakė mesje Pišo-nas. — Kad jis nesivežtu su savimi to kareivinių ilgesio, aš nutariau palikti jį ant kranto, — paprastai, daly-kiškai pasakė mesje Pišon".

Va, dėl to "Kareivinių il-gesio" mane ir nugarūdo iš-trėmimą, į šį klaikų užkam-pį.

(Bus daugiau)

Akių ir Akinių Specialistas
J. E. Merritt & Son
 Optometristai - Optikai
 Valandos: 9-12 ir 1-6
 Treč. po piet uždaryta
 Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais
 pagal susitarimą.
 Tel. LE. 5-6400
 1149 Dundas St. W.
 Toronto, Ont.

Už Elektra Tik \$2.51 mėnesį
 (Flat rate)
 Nereikia mokėti iš karto
 Daug šilto vandens su

Inglis
 Elektriniu vandeniu šildytuvu
 10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company
 1617 DUNDAS ST. WEST
 (Brock kampas)
 LE. 4-4253 — — — Toronto

\$10.00 JUMS
 Jeigu mes leisim Jūsų aliejaus tankai ištuštėti
Sowinski Fuel Oils
 225 OSSINGTON AVE. LE. 5-5120
 Pardavimas ir Aptarnavimas
 Aliejaus Degintuvų ir Pečių

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
 387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
 Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
 viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
 Savininkas Ch. Pampalas
 Telefonas: LL 46917

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas
Blustein's Furniture
 531 Queen St. W. Toronto

Petro Bepirščio Bičių
Šviežias Medus
 Galima gauti pasipirkti Toronte:
 A. A. Kukų krautuvėje, 847 College St.
 ir
 Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
 FUNERAL SERVICE LIMITED
 A. E. RAPER, Managing Director
 931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-6681

Elora Flower Shop
 396 College St. WA. 1-5459
 WA. 1-4228
 Specializuojamės Firengime Gėlių Vestuvėms
 ir Vitiems Reikalams
 Po darbo valandų telf.: LE. 4-4175

Pranešimai

Toronto, Ont.

Moterų Domei

Pranešame, kad trečiadienį, vasario 6 dieną, pusė po septynių vakare, 160 Claremont St., įvyks Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas.

Kviečiamos kaip narės, taip ir simpatikės atsilankyti, kurios kviečiamos įsirašyti į Kliubą, o narės apsimokėti narines duokles. Mokestis tik 10 centų į mėnesį, \$1.20 į metus. Tai labai mažas mokestis.

Mūsų Kliubas ne tik palaiko draugystę tarp moterų, bet ir kultūrinį darbą veda, kaip tai: palaiko chorą, ruošia parengimus.

Pakartotinai kviečiame ateiti ant susirinkimo, apsimokėti narines duokles, jei jau priklausote, arba įsirašyti, jei dar nepriklausote. Neapsimokėjusios nebus skaitomos narėmis.

Yra apsvartymui eilė reikalų.

Valdyba

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 3 dieną, 2 valandą po piet, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir narės dalyvauti ir

Bangos Choras Ruošia

Šaunų Vakara

šeštadienį, Vasario 9 Dieną

Lietuvių Salėj -- 160 Claremont St.

Programoj:

Bangos Choras
Šokiai
Įvairūs gėrimai su užkandžiais

Sokiams gros geras orkestras

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

Pradžią 7 val. vakaro

Rengėjai

duokles laiku apsimokėti, nelaukiant paraginimo.

Nuo kovo 1 dienos iki gegužio 31 dienos mūsų draugija veda vajų gavimui naujų narių. Nauji nariai priimami visai be įstojimo mokesčio. Norinčius ir planuojančius stoti į draugiją prašome pasinaudoti šia proga ir atėjus į susirinkimą įstoti. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis pas sekretorių. Tel. LE. 5-1656.

P. Pajuodis
Kuopos Sekretorius

Torontiečių Kronika

Serga

Praeitą savaitę išėjo į Western General ligoninę Ignas Sakalauskas. Jis ten praėjusį pirmadienį pasekmingai pergyveno operaciją ir šį trečiadienį tikisi išeiti iš ligoninės.

Taipgi praeitą savaitę buvo sunkiai susirgusi Karpavičienė. Ligonė po daktaro priežiūra gydos namie ir džiaugiasi, kad sveikata žymiai gerėja.

Sugrižo

Draugė M. Purienė prieš keletą savaičių buvo išvyku-

si į New Yorką, dalyvavimui savo pusseserės laidotuvėse. Po to, ten dar pagyvenusi tris savaites laiko, dabar jau yra sugrįžusi namo.

Rep.

BUDAPEŠTAS. — Policija suėmė 34 asmenis, kurie kaltinami esant nariais dviejų kontrrevoliucinių grupių. Pas juos rasta nemažai ginklų ir amunicijos. Jų tarpe 14 asmenų esą laike maišto paleisti kriminalistai.

Vengrijoj taipgi sumiti 4 anglų studentai, kurie užsiėmę šnipinėjimu.

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės

apyvartos vedamose knygo-se už laikotarpį nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d. 1956 m. padaryta revizija ir at-rasta sekantys:

Pajamų turėta

Pašalpos fonde \$439.38
Pomirtinės fonde 103.79
Atsargos fonde 261.68

Išlaidų turėta

Pašalpos fonde \$1,456.25
Pomirtinės fonde 80.00
Atsargos fonde 30.00

Su gruodžio 31 1956 m., Draugijos fonduose buvo sekantys:

Pašalpos fonde \$2,097.94
Pomirtinės fonde 3,512.07
Atsargos fonde 2,600.48

Viso pinigais \$8,210.49

Pergalės bonų 15,000.00
Komiteto kaucijos 550.00

Bendrai viso \$23,760.49
Kontrolės komisija:

A. Petronis
G. Paliliūnas

Krosnys - Gazai - Alyva - Anglys

CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos.
VANDENS TANKAI — NAMŲ VESINTUVAI.

ROSE HEATING — TINSMITH CO.

844 Broadview Ave. Krautuvė: 723 Gerrard St. E.

Savininkai ZALECKIAI, Tel. HA. 1623

Jūsų Grožis — Mūsų Reikalas!

Alvena's Pin Curl Shop

Cold Waves — Shampoo & Fingerwave
Manicure — Eye Brow Arch

Savininkė: Alvena Meldazytė

899 DUNDAS ST. WEST, TORONTO

Dėl susitarimų: EM. 8-8896

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

MERLE PORRITT

Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkai A. A. Gužauskai

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos
dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

L. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, iširia
akų nervus, nuo kurių pa-
sina nervotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko ak-
nius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924